

**Záznam zo zasadnutia Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Bratislava,
30. novembra 2017, 13.00 hod., zasadacia miestnosť č. 117**

Prítomní (vrátane zúčastnených v zastúpení): vid' podľa prezenčnej listiny

Ospravedlnení:

Zuzana Jusková - Združenie SK8, Mária Orgonášová - Únia miest Slovenska, Marcela Barová - zástupkyňa skupiny organizácií osôb s duševnými poruchami a poruchami správania, Marián Filčík - tajomník Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Neprítomní:

Božena Kováčová - Združenie miest a obcí Slovenska, Ivan Štubňa - zástupca skupiny organizácií osôb s duševnými poruchami a poruchami správania, Daniela Pochybová - Konfederácia odborových zväzov, Marta Gajdošíková - Rozhlas a televízia Slovenska

Program:

1. Otvorenie
2. Návrh rokovacieho poriadku Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím
3. Voľba delegáta/delegátky do Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania
4. Prístupnosť európskeho čísla tiesňového volania 112 pre osoby so zdravotným postihnutím
5. Predstavenie projektu "Google Digitálna Garáž | Pomáhame Slovensku rásť"
6. Zámer reformy opatrovníctva v Slovenskej republike
7. Informácia o procese implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj
8. Výzva na zasielanie návrhov na uzavretie partnerstva v rámci pripravovaného Národného projektu „Podpora univerzálneho navrhovania“
9. Vývoj sociálnej situácie osôb so zdravotným postihnutím a ich rodín – krátka informácia z výskumu
10. Rôzne:
 - a) Informácia o vývoji rokovaní v Rade EÚ o návrhu Smernice Európskeho parlamentu a Rady o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, pokiaľ ide o požiadavky na prístupnosť výrobkov a služieb - Európsky akt o prístupnosti
 - b) Informácia o procese prípravy vyhodnotenia Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím
 - c) Podnet členky výboru, ktorá zastupuje skupinu osôb so sluchovým postihnutím, ktorých primárnou formou komunikácie je národný hovorený jazyk s využitím kompenzačných pomôcok
 - d) Podnet člena výboru, ktorý zastupuje skupinu osôb s telesným postihnutím, ktorým navrhuje zmenu znenia aktuálne platných indikačných obmedzení pre úhradu elektrických vozíkov a polohovateľných postelí z verejného zdravotného poistenia
 - e) Podnet člena výboru, ktorý zastupuje skupinu osôb so zrakovým postihnutím vo veci činnosti pracovnej skupiny rezortu zdravotníctva pre zjednotenie posudkovej činnosti
 - f) Podnet člena výboru, ktorý zastupuje skupinu osôb s telesným postihnutím vo veci úprav osobných motorových vozidiel pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorým

namieta nejednotnosť postupu vecne príslušných orgánov a potrebu jednotného usmernenia zo strany rezortu dopravy a výstavby

g) Podnet člena výboru, ktorý zastupuje skupinu osôb so zrakovým postihnutím vo veci postupu úradov pri poskytovaní príspevku na činnosť pracovného asistenta podľa ustanovenia § 59 zákona o službách zamestnanosti a pri poskytovaní príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránených dielni alebo chránených pracovísk ustanovenia § 60 zákona o službách zamestnanosti

h) Zásadná pripomienka Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím – NROZP týkajúca sa prístupnosti webových sídiel vysokých škôl a súkromných a cirkevných škôl a zariadení, ktorú NROZP uplatnila v rámci medzirezortného pripomienkového konania k návrhu zákona o výkone správy v oblasti informačných technológií (LP/2017/137)

1. Otvorenie

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Privítal všetkých prítomných na zasadnutí výboru. Informoval, že aktuálnym zasadnutím je zavŕšený proces, ktorým je redefinovaná štruktúra mechanizmov výboru, ale aj jeho personálne obsadenie. Tak ako v minulosti, aj naďalej zloženie výboru vychádza z princípu reprezentatívnosti a zastúpenia jednak inštitúcií, ktoré reprezentujú verejnú správu a taktiež občianskej spoločnosti, ktorá sa angažuje v problematike ľudských práv, osobitne práv osôb so zdravotným postihnutím. Vysvetlil, že prijatím aktualizovaného štatútu výboru bola na inštitucionálnej úrovni posilnená aj spolupráca s nezávislými inštitúciami na ochranu ľudských práv Slovenskej republiky a to s komisárkou pre osoby so zdravotným postihnutím a s Kanceláriou verejnej ochrankyne práv.

Srdečne privítal nových členov výboru, ktorí získali dôveru mimovládnych organizácií, reprezentujúcich verejnú spoločnosť v oblasti ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím, ktorí získali mandát, aby na pôde výboru prezentovali špecifické potreby, ale aj skúsenosti osôb so zdravotným postihnutím. Spomenul aj Medzinárodný deň osôb so zdravotným postihnutím, ktorý pripadá na 3. december, ktorého cieľom je podporovať lepšie chápanie problémov zdravotného postihnutia so zameraním na práva osôb, ktoré majú zdravotné postihnutie, možnosť integrácie týchto ľudí do spoločnosti, či už je to oblasť politická, sociálna, ekonomická, alebo kultúrna.

Následne uviedol, že na zasadanie je navrhnutý bohatý program. Vyzval všetkých, aby ich vystúpenia boli z časového hľadiska maximálne triezve, maximálne racionálne, pretože toľko problematik, ktoré budú otvorené na zasadnutí výboru si budú vyžadovať relatívne veľa času. Následne vyzval riaditeľku spoločného sekretariátu výborov, aby informovala o uznášaniaschopnosti výboru.

Janka Divincová, riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov

Skonštatovala uznášaniaschopnosť výboru.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Navrhol doplniť program o podnety zo strany členov a členiek výboru. Informoval, že prvý podnet upozorňuje na nedostupnosť novej verzie rečového procesora ku kochleárnym implantátom (po dobe životnosti) pre pacientov s voperovanými kochleárnymi implantátmi; ďalším bodom je zmena znenia aktuálne platných indikačných obmedzení pre úhradu elektrických vozíkov a polohovateľných postelí z verejného zdravotného poistenia; ďalším návrhom je zámer zjednotenia posudkovej činnosti; ďalej problematika úpravy osobných motorových vozidiel pre osoby so zdravotným postihnutím; predposledným je usmernenie ku poskytovaniu príspevkov podľa ustanovenia § 59 a 60 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách

zamestnanosti a napokon posledná téma na doplnenie je prístupnosť webových sídiel vysokých škôl, súkromných a cirkevných škôl a zariadení v kontexte návrhu zákona o výkone správy v oblasti informačných technológií. Ďalej informoval, že pán minister ako predseda výboru akceptoval všetky uvedené požiadavky na doplnenie programu. Následne vyzval prítomných na uplatnenie pripomienok k navrhovanému programu. Nakoľko všetci prítomní súhlasili s návrhom, skonštatoval jednohlasné schválenie programu.

Janka Divincová, riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov

Prítomných informovala, že na zasadnutí výboru mal byť pilotne uvedený do prevádzky aj simultánny prepis hovorenej reči pre osoby so sluchovým postihnutím. Z dôvodu snehovej kalamity sa nedostavil prepisovateľ, ktorý mal túto službu zabezpečiť. Predpokladá, že táto nová služba pre členov výboru bude uvedená na najbližšom zasadnutí výboru.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

PodĎakoval členom výboru za akceptovanie riešenia, vzhľadom na skutočnosti, ktoré nebolo možné žiadnym spôsobom ovplyvniť. Následne odovzdal slovo pani Divincovej, aby uviedla druhý bod programu.

2. Návrh rokovacieho poriadku Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

Janka Divincová, riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov

V stručnosti prítomných informovala že zmeny, ktoré rokovací poriadok obsahuje, reflektujú najmä na zmeny, ku ktorým došlo pri zmene štatútu výboru. Reagujú na zmenu týkajúcu sa rozsahu pôsobnosti výboru a na rôzne inštitucionálne zmeny, kedy sa síce zachovali dve samostatné komory, vytvorili sa však nové spôsoby, ktorými tieto prijímajú aj vlastné rozhodnutia a tak isto sa upravili niektoré lehoty, ktoré boli do návrhu rokovacieho poriadku navrhnuté z úrovne sekretariátu. Vysvetlila, že vo všetkých prípadoch sa lehoty predlžujú. Verí, že to bude pozitívnym prínosom pre obe strany.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Nakoľko návrh zmeneného rokovacieho poriadku výboru bol členom výboru pred zasadáním vopred zaslaný, otvoril priestor pre uplatnenie pozmeňujúcich návrhov.

Branislav Mamojka, predseda Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným

Uviedol, že nemá pripomienku k návrhu rokovacieho poriadku, ale má iba komentár z dôvodu, že považuje za potrebné členom výboru objasniť hlasovanie *per rollam*. Otázkou je, kedy je hlasovaním *per rollam* návrh schválený. Hovorí sa o nadpolovičnej väčšine hlasujúcich. Hlasujúci sú tí, ktorí písomne vyjadria svoje stanovisko (áno, nie alebo sa zdržia hlasovania). Ďalej zdôraznil, že aj tí, ktorí sa neozvú sa tiež považujú za hlasujúcich a chápu sa, že sa zdržali hlasovania. Treťou skupinou sú tí, ktorí by namietali proti rokovaniu *per rollam*, títo sa považujú za ospravedlnených. Vysvetlil, že ak takíto nebudú, tak hlasujú úplne všetci členovia výboru, teda 32 členov a na prijatie uznesenia je potrebných 17 pozitívnych odpovedí. Z uvedeného dôvodu všetkých vyzval, aby sa zúčastňovali hlasovania *per rollam*, aby nenastala situácia, že návrh nebude prijatý z dôvodu nedostatočného počtu hlasujúcich.

Jaroslav Cehlárik, zástupca skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím

Uviedol, že v čl. 4 ods. 5 Rokovacieho poriadku je uvedené, že na zasadnutí výboru sa zúčastňujú tlmočníci posunkového jazyka. Navrhuje doplniť slovo „slovenského“, aby si nikto nezamieňal skutočnosť, že táto reč je medzinárodná.

Druhá pripomienka sa týka čl. 11, ktorý súvisí s prácou pracovných skupín výboru, kde by taktiež uvítal zabezpečenie tlmočníka slovenského posunkového jazyka.

Janka Divincová, riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov

Reagovala, že táto podmienka je obsiahnutá už v článku 11 odsek 2, ktorý hovorí o tom, že podmienky na činnosť pracovnej skupiny zabezpečuje sekretariát výboru v rozsahu určenom štatútom výboru. To znamená, že v rozsahu takých podmienok, ako je zabezpečené rokovanie výboru, by malo byť zabezpečené aj rokovanie pracovných skupín, pretože tie sú integrálnou súčasťou fungovania samotného výboru.

Jaroslav Cehlárik, zástupca skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím
Podakoval za vysvetlenie.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Vzhľadom k tomu, že z prítomných nikto neuplatnil ďalšiu pripomienku, vyzval prítomných k hlasovaniu o návrhu Rokovacieho poriadku Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím. Prítomní jednohlasne schválili návrh.

Záver: Výbor schválil návrh Rokovacieho poriadku Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 73

3. Voľba delegáta/delegátky do Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Uviedol, že Výbor pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania je podobne ako Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím jeden z výborov, ktorý si zriadila Rada vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „rada vlády“). Je považovaný za prierezový, z uvedeného dôvodu všetky ostatné výbory majú právo vyslať delegáta alebo delegátku do Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania, aby sa zabezpečovalo prepojenie a pokrytie všetkých špecifických problematik, pre ktoré je rada vlády zriadená, a aj z dôvodu, aby existovalo aj prepojenie a prenos prípadných návrhov, pripomienok v oblasti výskumu, vzdelávania a výchovy v oblasti ľudských práv zo strany všetkých ostatných výborov rady vlády. Následne udelil slovo pani Divincovej.

Janka Divincová, riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov

Doplnila, že na základe uznesenia č. 39 zo dňa 28. januára 2014 zastupovala Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím v predchádzajúcom zložení pani Ľubica Vyberalová vo Výbore pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania. Zároveň vysvetlila, že menovaná má teraz taktiež možnosť sa buď opätovne uchádzať o kandidatúru, alebo prípadne sa môže uchádzať aj iný kandidát, avšak len z radov mimovládnych organizácií. Upresnila, že kandidáta možno navrhnúť len spomedzi členov komory za mimovládne organizácie aj napriek tomu, že hlasuje celý výbor.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Vyzval zástupcov komory za mimovládne organizácie na predloženie prípadných návrhov a zároveň oslovil aj pani Ľubicu Vyberalovú, aby zaujala stanovisko, či má záujem byť opäť nominovaná ako delegátka do Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania.

Lubica Vyberalová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím

Uviedla, že už nemá záujem pracovať ďalej vo Výbore pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania z rodinných dôvodov. Zároveň navrhla, aby bol delegovaný pán Štubňa, ktorý je zástupcom skupiny organizácií osôb s duševnými poruchami a poruchami správania. Zároveň prítomných informovala, že pán Štubňa nie je prítomný na zasadnutí výboru, ale je oboznámený s nomináciou a vyjadril súhlas.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Zareagoval, že nemá dôvod nedôverovať informácii, ktorú poskytla pani Vyberalová vo veci súhlasu s nomináciou zastupovať vo Výbore pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím. Následne vyzval prítomných na predloženie ďalších návrhov.

Jaroslav Cehlárik, zástupca skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím

Požiadala o informáciu, či môže byť navrhnutý aj druhý kandidát ako zástupca, ktorý by zastupoval osoby so sluchovým postihnutím, nakoľko sa jedná o veľmi zložitú problematiku.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Zareagoval, že v zmysle čl. 4 odsek 5 Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania každý z ostatných výborov rady vlády nominuje do tohto výboru jedného zástupcu alebo zástupkyňu, takže nie je možné, aby boli dvaja. Predpokladá, že ak by sa uvedený návrh rozumne zdôvodnil, myslí si, že by nebol problém zabezpečiť, aby bol ďalší človek na návrh nášho výboru trvalo prizývaný na ich zasadania.

Branislav Mamojka, predseda Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným

Vysvetlil, že v období, keď sa Výbor pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania kreoval, rada vlády vyzývala navrhovať do výboru aj zástupcov z rôznych organizácií. Vzhľadom na uvedené si myslí, že by sa mohol pán Cehlárik priamo obrátiť na predsedníčku rady vlády, ktorou je pani ministerka Žitňanská a navrhnúť takéto riešenie. Zároveň pánovi Cehlárikovi odporučil, aby si pred týmto krokom preštudoval štatút, aby bolo možné nomináciu správne podať.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Objasnil, že čl. 4 odsek 6 Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania rieši takýto spôsob členstva vo výbore. Prítomných oboznámil s jeho znením nasledovne: „Ďalších päť členov, členiek výboru s hlasovacím právom vymenúva a odvoláva predseda, predsedníčka výboru na základe nominácie z radov mimovládnych organizácií a platforiem akademickej obce a nezávislých odborných inštitúcií, preukázateľne sa angažujúcich v oblasti pôsobnosti výboru. Títo nominanti, tieto nominantky musia spĺňať nasledovné kritériá, ktoré písomne dokladujú ku dňu nominácie. Musia minimálne tri roky vykonávať aktivity v oblasti vecnej pôsobnosti výboru, napríklad publikačnú, vzdelávaciu alebo inú odbornú činnosť.“ Vysvetlil, že na základe uvedeného je možné sa stať ďalším riadnym členom alebo členkou výboru s hlasovacím právom, ale nie delegátom či delegátkou jedného zo siedmich výborov rady vlády, ale ako odborník nominovaný z radov mimovládnych organizácií, platforiem akademickej obce alebo nezávislých odborných inštitúcií. Následne odporučil pánovi Cehlárikovi využiť aj tento spôsob.

Vzhľadom k tomu, že z prítomných nikto neuplatnil návrh na ďalšieho delegáta do Výboru pre výskum, výchovu a vzdelávanie k ľudským právam a rozvojové vzdelávanie, vyzval prítomných k hlasovaniu. Prítomní jednohlasne zvolili JUDr. Ivana Štubňu.

Záver: V nadväznosti na zánik mandátu členky výboru vo Výbore pre výskum, výchovu a vzdelávanie k ľudským právam a rozvojové vzdelávanie Ľubice Vyberalovej (Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Pezinku), zvolil výbor JUDr. Ivana Štubňu (OZ Život s autizmom – LTK) za svojho nového delegáta.

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 72

4. Prístupnosť európskeho čísla tiesňového volania 112 pre osoby so zdravotným postihnutím

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Vyzval Miroslava Janceka, riaditeľa odboru operačného riadenia zo sekcie krízového riadenia Ministerstva vnútra SR, aby uviedol informáciu.

Miroslav Jancek, riaditeľ odboru operačného riadenia, Ministerstvo vnútra SR

Na úvod prítomných informoval, že dňa 29. novembra 2017 bola schválená novela zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov. Uviedol, že návrh predkladalo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR ako gestor materiálu. Vysvetlil, že týmto zákonom súčasne Ministerstvo vnútra SR novelizovalo aj zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme, ktorý stanovuje fungovanie čísla tiesňového volania 112 (ďalej len „ČTV 112“) a spracovanie volaní a v súčasnosti už aj SMS na ČTV 112. Uviedol, že východiská sa nemenia a sú všeobecne známe. Vychádza sa z európskej legislatívy, ale aj z ďalších dokumentov, či už legislatívnej povahy strategických cieľov, na ktoré sa zameriavajú. Súvislosť zdôraznil hlavne s čl. 26 ods. 4 Smernice EP a Rady 2002/22/ES o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb v znení Smernice EP a Rady č. 2009/136/ES.

Informoval, že snahou aktivít Ministerstva vnútra SR vo vzťahu k zlepšovaniu kvality a prístupnosti európskeho ČTV 112 je zabezpečenie adekvátnej ochrany života, zdravia a majetku pre každého bez výnimky. V tejto súvislosti uviedol, že SMS na ČTV 112 budú dostupné pre všetkých občanov bez potreby akejkoľvek registrácie, ale budú určené predovšetkým pre osoby so sluchovým postihnutím. Prítomných informoval, že prístup osôb so zdravotným postihnutím k službám na ČTV 112 je v Európskej únii v kompetencii každej krajiny individuálny, to znamená, že univerzálne riešenie nie je k dispozícii. Najčastejšie využívaným riešením sú správy SMS na ČTV 112 alebo mobilné aplikácie, prostredníctvom ktorých je možné v prípade stavu tiesne alebo mimoriadnej udalosti kontaktovať príslušné centrum (resp. službu) pre poskytovanie pomoci.

Objasnil, že zabezpečenie rovnakého prístupu k službám ČTV 112 predovšetkým pre osoby so sluchovým postihnutím, ako majú ostatní účastníci v stave tiesne alebo pri mimoriadnych udalostiach vyžaduje, že prístup musí byť bezplatný, prístup musí byť neobmedzený, musí byť dostupná identifikácia účastníka a lokalizácia volajúceho, resp. píšúceho, musia byť použité čo najdostupnejšie technické prostriedky pre účastníkov. Uviedol, že operátor na ČTV 112 dostane súčasne aj GPS súradnice automaticky do systému podpory, aby vedel, kde sa pisateľ nachádza.

V súvislosti so zavedením SMS komunikácie na ČTV 112 uviedol, že po dôkladnom posúdení dostupných technológií a konzultáciách so zástupcami organizácií osôb so sluchovým postihnutím bolo rozhodnuté, že alternatívny prístup k tiesňovým službám bude zabezpečený najskôr prostredníctvom SMS komunikácie na ČTV 112. O využití SMS

rozhodol najmä fakt, že je to komunikačný nástroj dostupný všetkým držiteľom mobilného telefónu bez výnimky a väčšinová univerzálna znalosť jej používania medzi obyvateľmi. Výhodou SMS tiež je, že umožňuje komunikáciu aj na miestach, kde je tak slabý signál, že hlasové volanie nie je možné vykonať alebo tam nie je pokrytie mobilným internetom. SMS môže tiež byť nástroj, ktorý sa dá použiť na privolanie pomoci v tiesni v situáciách, keď nie je osobu v tiesni bezpečné hovoriť, napríklad v prípadoch napadnutia, únosu, alebo domáceho násillia.

Vysvetlil, že SMS komunikáciu na ČTV 112 treba chápať ako prvý krok v rámci komunikácie v stave tiesne alebo pri mimoriadnej udalosti, ktorý umožní iné ako hlasové privolanie záchranných zložiek, aj napriek tomu, že to nie je stopercentný nástroj. V tejto súvislosti ďalej informoval, že Ministerstvo vnútra SR po zavedení SMS komunikácie na ČTV 112 plánuje v budúcnosti zaviesť aj ďalší doplnkový nástroj - tiesňovú mobilnú aplikáciu. Informoval, že v tejto veci budú spolupracovať s pánom Cehlárikom. Uviedol, že kombináciou SMS komunikácie a mobilnej aplikácie sa docieli stav pokrývajúci potreby adekvátne pre všetkých občanov so zdravotným postihnutím.

Informoval, že bezplatné zasielanie SMS bude v zmysle novely zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov spustené od 1. januára 2018.

Vysvetlil, že každý, kto má mobilný telefón môže poslať SMS. Skonštatoval, že existuje väčšinová znalosť SMS, ktorá síce nie je stopercentná, ale väčšina ľudí už vie využiť SMS. Ďalej uviedol, že SMS majú z technického pohľadu výhody, napr. ak osoba, ktorá je v tiesni sa nachádza na mieste, kde je slabý signál, nedá sa volať na ČTV 112, ale SMS je možné odoslať. Táto skutočnosť je využiteľná nielen pre osoby so sluchovým postihnutím, alebo pre znevýhodnených občanov, alebo aj v horských oblastiach a na miestach, kde nie je signál.

Ďalej informoval, že existujú aj isté riziká, ako napr. SMS ako komunikácia offline - dlhšie „vyťažovanie“ osoby a výmena informácií v stave tiesne a pri mimoriadnej udalosti s ohľadom na potrebu písania. Vysvetlil, že zasielanie niekoľkých SMS za sebou si bude vyžadovať istý čas. Z uvedeného dôvodu sa budú snažiť edukovať občanov, aby využívali hlavne hlasové volania a komunikáciu formou SMS nechali pre osoby, ktoré sú na ňu odkázané. Uviedol, že ďalším rizikom je zasielanie neoprávnených SMS na ČTV 112. Evidujú polovicu volaní na ČTV 112, ktoré nie sú charakteru, že by boli osoby v tiesni, alebo že by nastali mimoriadne udalosti.

V súvislosti so službou SMS uviedol, že je zaťažaná niekoľkými obmedzeniami technologického charakteru, ale je to najrozšírenejšia služba. Z uvedeného dôvodu začínajú touto službou. Prítomných informoval, že na ČTV 112 je možné volať bez SIM karty. Zdôraznil ale, že na ČTV 112 nebude možné zasielať SMS, ak nie je do mobilného telefónu alebo do iného koncového zariadenia vložená SIM karta. V tejto súvislosti uviedol, že zavádzajú systém núdzového volania eCall - signalizáciu z auta, ktoré bolo účastníkom dopravnej nehody. Jedná sa o automatické zaslanie GPS súradníc na koordinačné stredisko a taktiež aj manuálne privolanie pomoci v prípade potreby. Pre zaujímavosť uviedol aj príklad krajín, v ktorých sa používa alebo rozvíja tzv. „SMS na ČTV 112“ ako alternatívny spôsob komunikácie. Uviedol, že napr. v Českej republike a v Dánsku je potrebná registrácia. V tejto súvislosti prítomných informoval, že na Slovensku sa od registrácie osôb, ktoré by mohli písať SMS ustúpilo, pretože sa nezdalo byť logické, ani nijak uplatniteľné, aby bolo potrebné registrovať 80 000 znevýhodnených občanov. Z uvedeného dôvodu službu zavádzajú celoplošne pre všetkých občanov.

Vysvetlil, že príjem SMS na ČTV 112 rovnako ako príjem volaní v súčasnosti bude zabezpečovať všetkých osem koordinačných stredísk integrovaného záchranného systému (pôsobiacich v rámci okresných úradov v sídle kraja) v rámci svojej územnej pôsobnosti. S osobou v stave tiesne bude komunikovať vždy iba jeden operátor. V prípade, ak si budú

písať SMS, budú túto komunikáciu vidieť aj operátori záchranej zdravotnej služby, hasičskej záchranej služby, policajného zboru a ďalších služieb, ktoré budú potrebné na zásah. Následne prítomných oboznámil s postupom prijímu SMS na číslo tiesňového volania. Uviedol, že v rámci edukačných a propagačných aktivít Ministerstva vnútra SR, organizácií zastupujúcich záujmy osôb so sluchovým postihnutím a mobilných operátorov bude odkomunikovaný postup predovšetkým smerom k osobám so sluchovým postihnutím, ale aj celkovo k verejnosti, aby vedeli, aké údaje je potrebné do SMS v stave tiesne alebo pri mimoriadnej udalosti napísať. Vysvetlil, že je predovšetkým potrebné uviesť, „čo sa stalo“ a „kde sa stalo“. Tieto dva údaje sú potrebné pre vyslanie adekvátnych síl a prostriedkov záchranných zložiek na konkrétne miesto. Vysvetlil, že lokalizačné údaje zistené telefónom budú odosielané na ČTV 112 a zobrazia sa automaticky operátorovi ČTV 112 v systéme podpory. V lokalizácii sa zobrazí bod na mape zhora, napr. je možné zistiť, že sa jedná o panelový dom, ale ak niekto býva na deviatom pochodí, lokalizácia túto informáciu nezobrazí. Je vhodné ju uviesť do SMS. V prípade, ak by neboli ďalšie informácie uvedené už v prvej SMS, tak si ich vyžiada operátor v spätnej SMS. Vyžiada si nasledovné údaje: komu sa stalo; ako sa stalo; kedy sa stalo a prípadne ďalšie informácie ad hoc podľa povahy stavu tiesne alebo mimoriadnej udalosti. Skonštatoval, že SMS sa píšu bez diakritiky. Následne informoval, že operátor bude mať k dispozícii predvolené šablóny SMS, ktoré pošle pisateľovi, aby získal údaje, ktoré potrebuje a pisateľ bude ďalej inštruovať. Ako príklad prítomným priblížil obsah predvolenej šablóny pre dopravnú nehodu, kedy účastník nehody dostane aj inštrukcie typu: že má zapnúť výstražné svetlá a poskytnúť doplňujúce informácie o type vozidla; o polohe vozidla; o prítomnosti zranených osôb vo vozidle; o tom či dochádza k úniku paliva alebo iných kvapalín (pretože je dôležité rozlišovať či sa jedná o nebezpečné látky).

Na záver zopakoval, že príjem SMS na ČTV 112 bude nasadený od začiatku roka 2018. Uviedol, že vyhodnocovanie komunikácie bude prebiehať neustále, podobne ako dopĺňanie odporúčaných postupov, vyhodnocovanie zneužívania prístupu prostredníctvom SMS na netiesňovú komunikáciu a podobne.

Oznámil, že plánujú uskutočniť informačnú kampaň a aktivity k príležitosti Európskeho dňa tiesňového čísla 112, ktorý pripadá každoročne na deň 11. február. Informačná kampaň sa uskutoční v spolupráci s mobilnými operátormi a zástupcami organizácií zastupujúcimi záujmy osôb so sluchovým postihnutím. Predmetom kampane budú informácie o tom, kedy písať SMS na ČTV (ohrozenie života, zdravia, majetku alebo životného prostredia) a čo písať. Informácie plánujú sprostredkovať cez tlačové správy, televízne noviny pre sluchovo postihnutých, prostredníctvom inštruktážnych videí, letákov a cez informácie od mobilných operátorov pre svojich zákazníkov.

Jaroslav Cehlárik, zástupca skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím

V krátkosti uviedol, že sa v budúcnosti plánuje spustiť mobilná aplikácia, ktorú bude môcť v budúcnosti každý stiahnuť. Uviedol, že v rámci aplikácie budú zahrnuté všetky tri záchranné zložky. Vysvetlil, že v prípade, keď sa niečo stane, bude možné priamo kliknúť na ikonu polícia a kliknúť na ikonu, ktorá zobrazuje konkrétnu udalosť, ktorá sa stala, napr. lúpež. Vďaka GPS aplikácia bude vedieť občana lokalizovať aby bolo možné vyslať na miesto záchranné zložky. Vzhľadom na uvedené komunikácia bude zrýchlená na úroveň niekoľkých sekúnd. Na záver pripomenul, že SMS komunikácia na ČTV 112 je trochu zdĺhavejšia.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Podakoval za poskytnuté informácie a vyzval prítomných na predkladanie doplňujúcich

otázok. Vzhľadom k tomu, že nikto z prítomných neuplatnil otázku, ukončil tento bod programu s nasledovným záverom.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu o stave legislatívneho procesu a zmien, ktoré zavádza novela zákona č. 351/2011 o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov vo veci prístupnosti európskeho čísla tiesňového volania 112 pre osoby so zdravotným postihnutím

5. Predstavenie projektu "Google Digitálna Garáž | Pomáhame Slovensku rásť"

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Požiadala Martinu Sokolíkovú z Google Slovensko, aby predstavila členom výboru projekt Digitálna garáž.

Martina Sokolíková, Google Slovensko

Uviedla, že je veľmi rada, že sa mohla zúčastniť zasadnutia výboru a predstaviť prítomným projekt Digitálna garáž. Nakoľko nevie, či už niekto z prítomných mal možnosť o tejto iniciatíve počuť, vysvetlila, že projekt je určený každému, kto má záujem zdokonaľiť sa v digitálnych zručnostiach, ktoré môže využiť pre svoj kariérny aj osobný rozvoj.

Prítomných informovala, že mala príležitosť zúčastniť sa aj zasadnutia iného výboru, čo malo pozitívny efekt. Zdôraznila, že by rada predstavila možnosti, ako sa môžu členovia výboru, ale aj cieľové skupiny vzdelávať v rámci online marketingu. Vysvetlila, že uvedenej téme sa venujú z dôvodu, že podľa prieskumov, ktoré sa realizovali, až 50 % percent populácie v rámci Európskej únie nemá dostatočné digitálne zručnosti. Vysvetlila, čo je potrebné rozumieť pod pojmom digitálne zručnosti. Je to súbor aktivít a zručností, vedomostí, ktoré vieme využiť v rámci svojej práce. Znalosť digitálnych zručností pomôže lepšie pripraviť ľudí na pracovnú kariéru na príležitosti vo svete internetu, t.j. v jednom z najdynamickejších a rozvíjajúcich odvetví.

Následne v rámci prezentácie najskôr prítomným priblížila, akým spôsobom sa zmenilo správanie užívateľov. Zobrazila obrázky, ktoré zachytávajú udalosť, ktorou je voľba pápeža v roku 2005 a v roku 2013. Na obrázkoch je vidieť ako sa rapídne zmenilo správanie užívateľov. Na novšom obrázku je možné spozorovať, že ľudia majú mobilné telefóny a smartfóny neustále v rukách, komunikujú s nimi s okolitým svetom. Prítomných informovala, že na Slovensku za štyri roky internetová populácia narástla o niekoľko percent, ale oveľa zaujímavejší je práve podiel mobilných zariadení. Nárast je zo 14 % na 65 %.

Prostredníctvom ďalšieho slajdu predstavila, akým spôsobom sa zmenilo správanie ľudí pri príchode mobilných zariadení. Uviedla, že sa predpokladalo, že keď prídu mobilné zariadenia, ľudia prestanú tráviť svoj čas na stolných počítačoch. Výsledok je však iný. Mobilné zariadenia nám ubrali z nášho voľného času, mobil nevymenil počítač, ale voľný čas. Skonštatovala, že môžeme polemizovať, či je to dobré alebo nie, každopádne nám to poskytuje príležitosť na to, aby sme sa mohli aj viac vzdelávať a viac komunikovať s okolitým svetom.

Ďalšou ukážkou porovnávala, ako sa zmenilo správanie užívateľov od roku 1997, kedy mali občania doma jednu obrazovku, ktorú celá rodina sledovala a obsah konzumovali spoločne. V súčasnosti majú domácnosti televízor, počítač, mobilné zariadenie a naša pozornosť je roztrieštená. V súčasnosti už 71 % Slovákov má dve a viac zariadení, čo je veľmi progresívne. Informovala, že Slováci radi skúšajú nové veci a podiel smartfónov je dokonca vyšší ako v Čechách. Uviedla, že toto zariadenie je dôležité a dá sa využívať aj veľmi benefitne.

Čo sa týka spotrebiteľského správania, ľudia vyhľadávajú online. Predtým, než urobia nákup v kamennej predajni alebo nakúpia na internete, tak cesta v rámci internetu je pre nich veľmi

dôležitá, čo vytvára zaujímavé príležitosti. Spotrebiteľia a firmy sa presúvajú do online priestoru a tam potrebujú práve pomoc a vedľa poskytnúť rôzne zaujímavé pracovné príležitosti.

Dalšia z platforiem, ktorá môže byť pre členov výboru zaujímavá je YouTube, ktorý môžu poznať z pohľadu konzumácie zábavného obsahu. Vysvetlila, že YouTube je veľmi dôležitý pri vzdelávaní. Má obrovský zásah - na Slovensku má 2,9 miliónov užívateľov za mesiac. Je tam 1 miliarda vzhliadnutí videí mesačne. Pre zaujímavosť uviedla, že na YouTube sa globálne nahrá 400 hodín obsahu za minútu. Je tam množstvo zaujímavých aj menej zaujímavých informácií, dá sa z nich inšpirovať. Uvedená platforma sa dá využívať aj na komunikovanie aktivít, ktorým sa venuje cieľová skupina výboru. Následne prítomným sprostredkovala video s titulkami v slovenčine, obsahom ktorého je príbeh športovca z Keňa, ktorý nakoľko nemal trénera, našiel iný spôsob ako uspieť. Jeho trénerom bol on sám ako aj videá zverejnené na YouTube. Odmenou za túto snahu bola jeho účasť na olympiáde. Zdôraznila, že sa jedná o inšpiratívny pohľad na to, čo všetko sa dá naučiť a kam až sa dá dostať prostredníctvom videí zverejnených na YouTube, kde je veľmi veľa obsahu. Pre úplnosť informácie uviedla, že v súčasnosti to nie je o tom, či má človek finančné prostriedky na kurzy a o dostupnosti konkrétnych kurzov, pretože prostredníctvom YouTube je možné sa mnohému naučiť.

Zhrnula, že z pohľadu online sú zaujímavé tri trendy: dôležité sú mobilné zariadenia, potom je to online spotrebiteľ a napokon samotný YouTube. Dodala, že týmto spôsobom poskytla náhľad do toho, čo pokrýva Digitálna garáž a čím sa zaoberá. Pre zaujímavosť uviedla, že v roku 2020 sa očakáva 900 000 neobsadených pozícií, ktoré majú byť v digitálnom prostredí. Je to obrovské číslo a vzniká príležitosť pre ľudí, ktorí tieto zručnosti budú vedieť získať, budú sa vedieť môcť v rámci tohto odvetvia uplatniť.

Ďalej informovala, že na Slovensku spustili Digitálnu garáž aj so zapojením pána štátneho tajomníka rezortu práce Branislava Ondruša v júni 2016. Odvtedy projekt získal veľmi širokú podporu. Digitálne zručnosti sa ukazujú ako dôležité a kľúčové, čo je cítiť z rôznych smerov. Uviedla, že 90 % pozícií v budúcnosti si bude vyžadovať určitú mieru digitálnych zručností. Jednou z hlavných cieľových skupín, kde vidí príležitosť pri vzdelávaní na Slovensku, je skupina mladých nezamestnaných - to je 17,6 %. Uviedla, že vzdelávaním sa snažia ukázať ľuďom a taktiež aj čerstvým absolventom, že v tomto odvetví je pre nich príležitosť.

Následne prítomných vyzvala, ak nemali možnosť doposiaľ sa oboznámiť s digitálnou garážou, aby si ju pozreli na www.digitalnagaraz.sk. Je zadarmo a je dostupná 24 hodín 7 dní v týždni. Po prihlásení je možné prejsť základnou diagnostikou tém, ktoré by mohli prítomných zaujímať. Následne sa otvorí knižnica, kde je 26 tém, 92 lekcí a 8 hodín obsahu. Obsah je vo videoforme, ale takisto sa tam nachádza aj prepis, z čoho vyplýva, že sa dá využívať aj audioforma a aj písaná forma. V závere sú testy, po absolvovaní ktorých je ukončené celé vzdelávanie. Takto je možné získať certifikát, ktorý opäť môže pomôcť napr. absolventom, ak si ho uvedú do životopisu. Je to ukážka toho, že majú základné digitálne zručnosti, čo im pomáha pri nájdení si zamestnania. Informovala, že doteraz sa im podarilo vyškoliť na Slovensku 27 000 ľudí v týchto digitálnych zručnostiach a 58 000 je registrovaných, to znamená, že ďalších 30 000 sa ešte stále vzdeláva. Nie je tam žiadny časový limit, kedy sa musí vzdelávanie ukončiť. Záleží na tempe, ktoré je každého najvhodnejšie.

Ďalej informovala, že v rámci prieskumu takmer 2000 respondentov im potvrdilo, že pokiaľ absolvovali Digitálnu garáž a získali uvedené zručnosti, pomohlo im to pri nachádzaní nového zamestnania. Ďalších 18 000 sa cítilo komfortnejšie na trhu práce, to znamená, že mali pocit, že získali zručnosti, ktoré im pomáhajú či už v súčasnej alebo budúcej práci. Zdôraznila, že veľká vďaka patrí všetkým ich partnerom, medzi ktorých patrí aj Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, vďaka ktorému tu dnes môže byť. Uviedla, že cítia naprieč

širokým spektrom či už je to vládny sektor, alebo sú to neziskové organizácie alebo súkromné spoločnosti, že sa tieto majú záujem k nim pripájať, pomáhajú im, zapájajú sa určitým priestorom alebo aktivitami. Uviedla, že mnohé firmy ich pravidelne kontaktujú ohľadom voľných pracovných pozícií alebo ohľadom zaujímavých benefitov pre ľudí, ktorí si Digitálnu garáž dokončia.

Vzhľadom k tomu, že nechcú vzdelávať iba nezamestnaných, urobili aj krok smerom k vysokému školstvu. Čo sa týka vzdelávania v rámci univerzít, určili si vopred okruh a spolupracujú so 14 univerzitami naprieč celým Slovenskom. S niektorými intenzívnejšie, s niektorými menej. Informovala, že sa stretávajú s otvorenosťou, cítia potrebu študentov vzdelávať v tejto oblasti, hlavne čo sa týka ekonomických a humanitných smerov. Takisto sa zapájajú aj do prepájania svojich študentov s praxou.

Ďalej upriamila pozornosť na to, že sa im podarilo doteraz uskutočniť 70 workshopov naprieč šiestimi regiónmi. Aj napriek tomu, že sa jedná o online platformu, radi idú aj medzi ľudí, počúvajú, čo je pre nich zaujímavé a na základe ich spätnej väzby upravujú daný obsah. Prítomných vyzvala, aby v prípade záujmu o workshop alebo prednášku ich kontaktovali so žiadosťou, aby prišli danú tému odprezentovať. Čo sa týka počtu vyškolených osôb podľa regiónov, najväčší záujem je v bratislavskom, košickom a žilinskom regióne. Najusilovnejším regiónom je: na treťom mieste prešovský región; na druhom mieste košický a najusilovnejších študentov máme v Trnave. Ďalej informovala, že sa im podarilo akreditovať Digitálnu garáž ako program pre učiteľov na stredných školách a na druhom stupni základných škôl. Učители, ktorí by mali záujem sa vzdelávať, majú priestor a môžu za to získať kredity v rámci celého systému. Uviedla, že šikovní študenti na stredných a vysokých školách sa stali ambasádormi Digitálnej garáže. Do projektu sa zapojili dobrovoľne a vo svojom regióne v tejto veci pomáhajú.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Podakoval pani Sokolíkovej za zaujímavú prezentáciu a uviedol, že pevne verí, že to je zaujímavá inšpirácia pre všetkých členov výboru a myslí si, že rovnako pre tých, ktorí zastupujú vládne inštitúcie ako aj pre tých, ktorí zastupujú mimovládny sektor. Následne vyzval prítomných, aby v prípade záujmu položili pani Sokolíkovej konkrétnu otázku.

Katarína Kluková, zástupkyňa skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím
Požiadala pani Sokolíkovú o informáciu, či majú skúsenosti so spoluprácou s osobami so zdravotným postihnutím.

Martina Sokolíková, Google Slovensko

Uviedla, že čo sa týka využívania online, nie je možné zmapovať, koľko osôb sediacich za počítačom má zdravotné postihnutie. Čo sa týka školení zameraných osobitne na skupinu osôb so zdravotným postihnutím uviedla, že také zatiaľ nerealizovali, ale sú otvorení spolupráci.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Podakoval za prezentáciu projektu Digitálna garáž na pôde výboru a vyslovil osobné želanie, aby Digitálna garáž na Slovensku ďalej rástla. Poznamenal, že si považuje za česť, že mohol byť osobne pri tom, keď bol projekt Digitálna garáž na Slovensku oficiálne spustený a výsledky, ktoré zachytila už aj dnešná prezentácia, svedčia o tom, že to bol vynikajúci nápad a na Slovensku má odozvu. Vyslovil zároveň presvedčenie, že projekt prináša nielen pre ľudí so zdravotným postihnutím nové možnosti uplatnenia sa a pohybu na pracovnom trhu, a to nielen v limitoch takpovediac „chráneného pracovného trhu“, ale naopak, plnohodnotne, plne integrované v spoločnosti, rovnako ako ľuďom bez zdravotného

postihnutia. Nadviažuc na uvedené ešte raz ocenil aktivitu Google Slovensko a vyslovil zámer naďalej z úrovne ministerstva projektu pomáhať v rozvoji.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu o projekte „Google Digitálna garáž/Pomáhame Slovensku rásť“. Členky a členovia komory za mimovládne organizácie prejavili záujem o vzdelávacie aktivity/školenia špecificky zamerané na rozvoj digitálnych zručností pre osoby so zdravotným postihnutím

6. Zámer reformy opatrovníctva v Slovenskej republike

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Požiadala pani Darinu Mackovú z odboru ľudských práv Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, aby uviedla materiál, ktorý bol členom výboru vopred zaslaný.

Darina Macková, odbor ľudských práv, Ministerstvo spravodlivosti SR

Na úvod poďakovala za pozvanie a následne uviedla materiál. Vysvetlila, že v istom zmysle je to úplný začiatok reformy opatrovníctva v Slovenskej republike v zmysle občianskeho práva. To znamená, že sa rozprávame o inštitúte opatrovníctva v kontexte Občianskeho zákonníka, občianskeho práva. Občiansky zákonník, zákon č. 40/1964 Zb. je jeden z najstarších kódexov, ktoré máme na Slovensku a v priebehu spoločensko-ekonomických zmien, mnohé ustanovenia tohto zákona si budú vyžadovať novelizáciu. V porovnaní s Českou republikou, ktorá pristúpila ku komplexnej rekodifikácii Občianskeho zákonníka, občianskeho práva ako celku, Slovensko sa touto cestou zatiaľ nechystá. Čo sa doteraz urobilo, bola rekodifikácia procesných kódexov, to znamená máme nový civilný sporový a mimosporový poriadok. Uviedla, že tí, ktorí s ním pracujú vedia, že obsahuje podstatne väčší počet paragrafov a ustanovení, ktoré sa týkajú možnosti obmedzenia spôsobilosti na právne úkony, práve s aspektom ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím. Touto rekodifikáciou procesných kódexov sa začala implementácia Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v tom slova zmysle, že podľa starej právnej úpravy bolo možné osobu obmedziť v spôsobilosti na právne úkony, alebo úplne pozbaviť veľmi často aj takým spôsobom, že sudca, ktorý rozhodol o tzv. „právnej smrti“ (ako to právnicki nazývajú v prípade pozbavenia spôsobilosti na právne úkony), túto osobu vôbec nemusel vidieť. V súčasnosti už procesný kódex garantuje práva týchto osôb, to znamená, že osoba je priamo účastníkom konania. Sú jej doručované všetky písomnosti. V záujme zosúladenia procesných a hmotnoprávných ustanovení došlo aj v Občianskom zákonníku k zrušeniu ustanovenia § 10 ods.1, kde sa hovorilo o absolútnom pozbavení spôsobilosti na právne úkony. Dnes už nie je možné osobu úplne pozbaviť spôsobilosti na právne úkony, to znamená vylúčiť ju akoby z práva na práva. Je možné len obmedziť jej spôsobilosť na právne úkony a musí byť presne špecifikované, akým spôsobom, v akom rozsahu dochádza k tomuto obmedzeniu. V súdnych konaniach tak dochádza k veľmi výraznému zavedeniu individualizácie. To znamená, že každý prípad sa skutočne musí posudzovať podstatne dôslednejšie a musí sa vyhodnocovať veľmi špecifickým spôsobom, ktorý zodpovedá špecifickým potrebám tej konkrétnej osoby. Informovala, že sme sa posunuli od paušálneho rozhodovania, niekedy veľmi rýchleho - k podstatne podrobnejšiemu, prísnejšiemu preskúmvaniu konkrétnej situácie týchto osôb. Informovala, že vecný zámer je v súčasnosti nelegislatívny materiál, ktorý stanovuje základné východiskové body, tézy, základné princípy, hodnoty, z ktorých by následne mala vychádzať rekodifikácia ustanovenia Občianskeho zákonníka. Uviedla, že v súčasnosti opatrovníctvo je ustanovené v štyroch paragrafoch: § 27 až 29 , § 30 a potom § 38 (neplatnosť právneho úkonu). Predpokladá, že novelizáciou týchto ustanovení bude nová právna úprava podstatne detailnejšia, to znamená, že ustanovení bude zrejme viac a rozhodne sa do nich budú musieť

premietnuť naše záväzky, vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, predovšetkým jeho čl. 12 dohovoru, ktorého hlavným mottom je rovnosť pred zákonom. Ministerstvo spravodlivosti SR sa snaží z uvedeného dohovoru implementovať skutočnosť, aby v čo možno najväčšej miere zrovnoprávnili osoby so zdravotným postihnutím, predovšetkým psychosociálnym postihnutím s väčšinovou populáciou.

Ďalej uviedla, že v samotnom názve hovoria o opatrovníctve dospelých, ktoré sa týka predovšetkým osôb so zdravotným postihnutím. Informovala, že je tam ďalšia veľká kategória osôb a tou sú seniori. Vychádzali jednak z demografie, ktorá na Slovensku nastupuje, je to aj celoeurópsky trend. Znamená to, že narastá počet starších ľudí a s tým súvisí aj zvýšená štatistika vo vzťahu k zdravotnému postihnutiu, ktoré môže nastať vo vyššom veku, predovšetkým v súvislosti s určitými ochabnutejšími mentálnymi schopnosťami vekovej kategórii 75, 80, 90 ročných. Predpokladá sa, že aj vzhľadom na demografiu bude potrebné, aby opatrovníctvo začalo fungovať efektívnejším spôsobom. Pokiaľ ide o osoby so zdravotným postihnutím, tak leitmotívom tejto reformy má byť podstatne väčšia inklúzia týchto osôb do právneho systému. Snažia sa v rámci právneho systému odstrániť bariéry, ktoré tu boli a posilniť inklúziu týchto osôb, aby mohli byť súčasťou právneho systému a aby mohli lepšie chrániť a obhajovať svoje vlastné práva. V terminologickom slova zmysle tieto osoby doteraz boli skôr vnímané ako objekt práva. Ide o to, aby sa stali reálnym subjektom práva a aby boli oni tými aktérmi, ktorí rozhodujú o svojom osude aspoň do tej miery, do akej je to možné. Zároveň, aby im boli spoločnosťou vytvorené podmienky všestrannej pomoci a podpory, to znamená, že je tu snaha prejsť od takzvaného náhradného rozhodovania v ich mene k podporovanému rozhodovaniu, kedy základný prejav vôle by mal byť prejavom vôle tej konkrétnej osoby, pri všestrannej pomoci a podpore zo strany tých, ktorí s touto osobou žijú, pracujú, poznajú jej potreby, záujmy a tak ďalej.

Následne prítomných informovala, ktoré ďalšie oblasti práva by táto zmena mohla zasiahnuť. Zopakovala, že prvým krokom je rekonštrukcia ustanovení občianskeho zákonníka. Predpokladá sa, že od zmeny v občianskoprávnom zmysle bude potrebné sa posunúť aj smerom k legislatívnym zmenám, potom k oblasti tzv. verejného opatrovníctva, to znamená inštitútu, ktorý nastúpi v tých prípadoch a u tých klientov, kde napríklad nie sú blízke osoby alebo nie sú príbuzní alebo nie sú iné fyzické osoby, ktoré by chceli vykonávať opatrovníka v tom právnom slova zmysle. Vstupovať tam bude štát a bude sa musieť podobne ako v Českej republike začať riešiť aj otázku, čo možno najlepšieho nastavenia verejného opatrovníctva v právnom slova zmysle. V tomto kroku bude napr. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR zohrávať zrejme kľúčovú úlohu. Pozitívne hodnotí, že aj odborníci z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR boli a sú súčasťou pracovnej skupiny, ktorú majú zriadenú k tejto veci na Ministerstve spravodlivosti SR. Je to veľmi multidisciplinárna pracovná skupina, kde naozaj boli pozvaní odborníci z rôznych oblastí, od domovov sociálnych služieb, cez notársku komoru, zástupcov advokátov, z Ministerstva zdravotníctva SR a z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Informovala, že sa uskutočnili tri veľké pracovné stretnutia, minulý týždeň sa uskutočnilo stretnutie so sudcami.

Informovala, že vecný zámer tak ako bol členom výboru zaslaný je pracovný materiál, ktorý sa vyvíja, mal by slúžiť ako určité východisko ešte pre diskusiu, ktorá bude pokračovať.

Predpokladá, že v priebehu januára 2018 bude na rezorte spravodlivosti materiál predmetom vnútro rezortného pripomienkového konania, ktoré bude trvať minimálne mesiac a následne bude materiál zaradený do medzirezortného pripomienkového konania. Týmto vyzvala všetkých, ktorí v tejto oblasti pracujú a téma by ich mohla zaujímať, aby sa aktívne snažili prispieť do diskusie aj v rámci medzirezortného pripomienkového konania.

Marek Machata, zástupca skupiny organizácií osôb s telesným postihnutím

Ako právnik veľmi ocenil túto aktivitu zo strany Ministerstva spravodlivosti SR, pretože tí, ktorí pracujú s uvedenou problematikou vedia, ako je mnohokrát s týmito ľuďmi nakladané. Sú prijímaní do zariadení, následne pozbavení spôsobilosti na právne úkony a je nakladané s ich majetkom, ktorý či už majú, alebo zdedia, nie veľmi ľudským spôsobom. Poďakoval a vyjadril potešenie, že sa bude môcť takisto zapojiť.

Michal Krivošík, riaditeľ odboru integrácie osôb so zdravotným postihnutím, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Informoval, že v pracovnej skupine bolo zastúpené Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR prostredníctvom sekcie sociálnej a rodinnej politiky. Z pohľadu Hlavného kontaktného miesta pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím veľmi pozitívne hodnotia, že na príprave materiálu sa už v štádiu jeho prípravy podieľali zástupcovia reprezentatívnych organizácií osôb so zdravotným postihnutím, ako aj komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím tak, ako si to vyžaduje čl. 4, ods. 3 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Skonštatoval, že vecný zámer má charakter strategického materiálu, ktorý stanovuje cieľ na najvyššobecnejšej úrovni. Bolo by vhodné pred ďalším legislatívnym spracovaním znenia vypracovať materiál koncepčného charakteru, ktorý by do dostatočnej úrovne popisoval zmeny v opatrovníckom práve aj v súvislosti s detailnejším vplyvom na rôzne oblasti spoločenských vzťahov. Zároveň uviedol, že v materiáli sa spomínajú najmä dva základné inštitúty, ktoré zásadne ovplyvnia spoločenské vzťahy v oblasti opatrovníckeho práva. Ide o podporované rozhodovanie a o zavedenie funkcie verejného opatrovníka. Z materiálu stále nepriamo vyplýva, že výkon funkcie verejného opatrovníka by mohol byť súčasťou systému sociálnych služieb, respektíve by mal byť vytvorený nový systém sociálnoprávnej ochrany, pričom konkrétne vplyvy takéhoto riešenia nie sú v materiáli bližšie špecifikované, ale predpokladá, že to bude ešte predmetom ďalšej diskusie. Podotkol, že vzhľadom na charakter sociálnych služieb, ktoré sú poskytované v rámci samosprávnych kompetencií obcí a vyšších územných celkov, považujú začlenenie inštitútu verejného opatrovníka do systému sociálnych služieb za cudzorodý prvok a vytvorenie nového systému sociálnoprávnej ochrany nie je v materiáli bližšie špecifikované, a preto nie je tento zámer možné posúdiť. Taktiež materiál bližšie nerozpracúva väzby podporovaného rozhodovania predovšetkým na oblasť právnych vzťahov v sociálnej legislatíve, najmä v sociálnych službách, sociálnoprávnej ochrane detí, sociálnej kuratele a v oblasti dávkových systémov, ale to je pravdepodobne z dôvodu, že materiál má za cieľ iba stanoviť cieľ na tej najvyššobecnejšej úrovni.

Napriek uvedenému, materiál hodnotia veľmi pozitívne, nakoľko má ambíciu reagovať na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ako aj na Záverečné odporúčania Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím z roku 2016, najmä vo vzťahu k úprave čl. 12 (reakcia výboru na obmedzenie a pozbavenie spôsobilosti na právne úkony).

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Prítomných vyzval na predkladanie otázok.

Milan Měchura, zástupca skupiny organizácií osôb so zrakovým postihnutím

Uvítal predloženie materiálu na zasadnutie výboru aj napriek tomu, že ešte neprešiel ani vnútrorezortným pripomienkovým konaním. Vyjadril potešenie, že aj zástupcovia osôb so zdravotným postihnutím mali možnosť v pracovnej skupine pracovať. V súvislosti s inštitútom podporovaného rozhodovania uviedol, že by ho bolo potrebné viac rozpracovať. Nie je mu jasné, či to bude dobrovoľný inštitút, či sa bude môcť občan sám rozhodnúť, či

chce mať nejakého podporovateľa, ktorý mu pomôže s riešením problémov. Ak áno, tak či je jeho právom si ho vybrať, alebo či po zvážení určitej okolnosti mu ho môže súd prikázať.

Darina Macková, odbor ľudských práv, Ministerstvo spravodlivosti SR

Prítomných informovala, že v Českej republike takáto reforma prebehla. Uviedla, že v ich pracovnej skupine mali odborníkov, ktorí boli členmi podobnej legislatívnej skupiny. Majú tam sudcu poručenského súdu, ktorý sa venuje tejto agende. V zásade ich prax prebieha už viac ako tri roky. Znamená to, že vedia vyhodnotiť aj novú legislatívu, ktorú zaviedli. V istom zmysle je to veľmi výhodné z dôvodu, že ich upozornia na veci, ktoré možno nefungujú celkom tak, ako si oni predstavovali. Napr. v českej právnej úprave - možnosť podporovaného rozhodovania, je to vždy možnosť. Je dané na slobodnom rozhodnutí konkrétnej osoby a je založené na zmluvnom vzťahu medzi osobou, ktorá je podporovaná a podporovateľom. Sú možné rôzne variácie, dnes už obligatórne, pokiaľ je osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, tak sa jej automaticky ustanovuje opatrovník. To znamená, vždy je určená osoba, ktorá musí dohliadať na výkon práv a právne úkony, ktoré táto osoba robí ako subjekt práva. Na otázku, či to bude vo forme podporovaného rozhodovania uviedla, že v zásade sa uvažuje nad určitou škálou, pretože je to filozofia dohovoru (aby nevytvárali dve čiernobiele kategórie osôb). To znamená osoby, ktoré sú právne spôsobilé a potom osoby, ktoré nie sú právne spôsobilé. Uviedla, že sa budú pohybovať v určitej škále rozsahu právnej spôsobilosti a potom vždy od prípadu k prípadu na základe konkrétneho zdravotného postihnutia, ako aj na základe konkrétnych potrieb konkrétnej osoby sa bude hľadať najvhodnejšia forma, akým spôsobom realizovať jej spôsobilosť na právne úkony. Zdôraznila, že to nebude jednoduché, bude si to vyžadovať obrovskú súčinnosť všetkých zúčastnených. To znamená, nielen právny systém ako taký, nielen sudcovia ako osoby, ktoré vydávajú rozhodnutia v tomto smere, ale bude tam dôležitá súčinnosť aj sociálnych pracovníkov, príbuzných, ďalších odborníkov, psychológov, psychiatrov a tak ďalej, aby skutočne potreby a práva konkrétnej osoby boli čo najlepším spôsobom vyriešené.

Uviedla príklad z Českej republiky, kde je prax taká, že u osôb napr. s podobnou formou postihnutia sa podporný systém líši aj na základe toho, v akom prostredí žijú, napr. či majú šťastie v tom, že sú súčasťou rodiny, ktorá sa o nich roky vzorne stará. Alebo naopak, ak sa jedná o ľudí, ktorí môžu byť aj vlastnou rodinou zneužívaní alebo ich práva môžu byť ohrozené, tam sa systém potom nastavuje aj v závislosti od konkrétneho sociálneho prostredia. Bude to zložitejší mechanizmus.

Uviedla, že na stretnutí so sudcami narazili na dosť veľkú rezistenciu, pretože aj sudcovia si uvedomujú, že rozhodovanie nebude také jednoduché ako doteraz. Budú musieť zvažovať podstatne viac vecí a venovať prípadu viac času. Informovala, že osoby, ktoré boli úplne pozbavené spôsobilosti na právne úkony, v najbližších siedmich rokoch budú musieť byť všetky prehodnotené. To znamená, bude musieť byť vydané nové rozhodnutie, v ktorom sa zohľadní nová filozofia aj nová legislatíva. Síce narastie počet prípadov, ale je to niečo, čo spoločnosť dlhujeme osobám so zdravotným postihnutím. Verí, že sa to zvládne a mnohým ľuďom sa pomôže.

Následne poďakovala riaditeľovi Krivošíkovi, že pripomenul účasť pani komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím na ich sedeniach. Pre informáciu uviedla, že na Slovensku v súčasnosti je viac ako 16000 osôb, ktoré boli pozbavené spôsobilosti na právne úkony. Mnohí, ktorí pracujú v tejto oblasti, majú pocit, že ich počet je príliš vysoký, že je tam určité percento osôb, ktoré v skutočnosti nemuseli byť pozbavené spôsobilosti na právne úkony. Pokiaľ by sa v novom systéme podarilo im pomôcť, akoby vrátiť im ich ľudskú dôstojnosť aj spôsobilosť na právne úkony aspoň v určitom rozsahu, myslí si, že by všetka práca a snaha stála za to.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Uviedol, že vzhľadom na to, že informácia bola o začiatku určitého procesu, ktorý vyústi do legislatívnych zmien, tak nie je dôvod v tejto chvíli prijímať uznesenie k tejto informácii.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu o príprave vecného zámeru reformy opatrovníctva v Slovenskej republike. Členky a členovia komory za mimovládne organizácie pozitívne hodnotili skutočnosť, že boli prizývaní do diskusie v pracovnej skupine rezortu spravodlivosti už v úvodnom štádiu prípravy vecného zámeru.

7. Informácia o procese implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Požiadala pani Valériu Bankóovú z odboru koordinácie agendy 2030 zo sekcie riadenia investícií, Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu, aby prítomným podala informáciu.

Valéria Bankóová, odbor koordinácie Agendy 2030, Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Podakovala za slovo a za pozvanie. Uviedla, že práve kvôli tomu, že agenda je naozaj všeobjímajúca, tak sa nás bytostne týka. Vzhľadom k tomu, že táto problematika nemusí byť všeobecne známa, uviedla nasledovnú informáciu. Členovia Organizácie spojených národov v roku 2015 prijali sedemnást' cieľov, ktoré by mali posunúť našu planétu k udržateľnejšej budúcnosti do roku 2030. Niektoré z tých cieľov sa naozaj týkajú skôr rozvojových krajín, ako napríklad ukončenie hladu alebo chudoby, ale na rozdiel od dávnejších podobných iniciatív OSN, tieto sú naozaj omnoho ambicióznejšie. Hovorí sa v nich o klimatickej zmene; o udržateľnej spotrebe; o udržateľnej výrobe; o mestách a celkovo aj o ekonomickom rozvoji, ktorý nevyčerpá všetky prírodné zdroje, ktoré máme. Uviedla, že si myslí, že táto agenda je aj pre toto fórum veľmi zaujímavá z dôvodu, že jeho hlavným mottom je nenechať nikoho bokom. Uvedené je potrebné chápať tak, že agenda nehľadá len na to, či sa uvedené ciele dosahujú v priemere, ale či sa dosahujú aj v prípade marginalizovaných alebo znevýhodnených skupín, čo je dosť zásadný rozdiel. Uviedla, že nakoľko sme malá krajina, ktorá má obmedzené zdroje a obmedzené možnosti, tak sa rozhodlo, že z týchto cieľov sa nejakou agregáciou a analýzou vyberie niekoľko kľúčových cieľov a táto celú agendu bude vnímaná ako určitú príležitosť alebo cesta, akou dôjsť k určitým dlhodobým prioritám, ktoré nám tu chýbajú a vďaka ktorým by sme mohli posilniť strategické plánovanie a riadenie na Slovensku. Ich prístup je trojstupňový. Prvý stupeň už prebehol. Požiadali o spoluprácu Slovenskú akadémiu vied a konkrétne Prognostický ústav, ktorý vypracoval vstup do diskusie o tom, aké priority by mala mať naša krajina do roku 2030, samozrejme odzrkadľujúc globálne ciele, ktoré musíme ako ľudstvo celkovo dosiahnuť. Tieto kľúčové témy budú predstavené na zasadnutí Rady vlády pre Agendu 2030, ktoré momentálne pripravujú a malo by sa uskutočniť v decembri 2017, kde by mali byť rámcovo schválené tieto priority.

Nakoľko o takejto téme nemôže rozhodnúť úzka skupina odborníkov, od začiatku roka 2018 budú rozbiehať veľký a široký participatívny proces, do ktorého budú všetci srdečne zvaní, aby sa ho zúčastnili. Informovala, že spolupracujú veľmi úzko so splnomocnencom vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, ktorý túto aktivitu koordinuje. Malo by ísť o rozpracovanie kľúčových tém poskytnutých Slovenskou akadémiou vied do konkrétnejších mantinelov. Ďalej uviedla, že v tretej fáze by ciele, ktoré by mali byť približne v mesiaci apríl jasné, rozpracovali do merateľných cieľov. Pretože pokiaľ nie sú merateľné, tak nevedia vystopovať, či nastal posun, alebo nie.

Informovala, že témy sú naozaj široké. Napríklad jedna z priorit by mohla byť sociálna inklúzia alebo obehová ekonomika a pod. Je to potrebné kvantifikovať, pretože ináč nie je možné posúdiť, či nastal posun dopredu, alebo nie. Vysvetlila, že Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu je v tomto procese skôr koordinačný, snažia sa spájať rôzne ministerstvá, ale aj občiansku spoločnosť, mimovládne organizácie a akademickú sféru. Ich ambíciou je aj to, aby priority, ktoré prešli celospoločenskou diskusiou, aby sa stali integrálnou súčasťou všetkých čiastkových stratégií, ktoré majú rezorty alebo rôzne inštitúcie a aby sa to odzrkadľovalo aj na finančnej alokácii a na finančnom plánovaní.

Pripomenula, že Rada vlády SR pre Agendu 2030 by sa mala uskutočniť dňa 12. decembra 2017 a vysvetlila, že tam by mal byť celý spomínaný proces schválený ministrami. Informovala, že v Rade vlády SR pre Agendu 2030 je účasť ministrov nezastupiteľná a to z dôvodu, aby kľúčoví predstavitelia vlády rozhodli o tom, že či je potrebné ísť ďalej dopredu v tomto smere, alebo nie. Následne uviedla, že by veľmi ocenili aj účasť pána ministra práce a sociálnych vecí a rodiny, ktorý je tiež členom Rady vlády SR pre Agendu 2030. Uviedla, že zastúpení sú aj ďalší členovia, napr. Slovenská rektorská konferencia, Slovenská akadémia vied, zamestnávateľia, sociálni a ekonomickí partneri a pod. Je to pomerne široké a reprezentatívne plénum.

Ďalej informovala, že pod touto radou je aj pracovná skupina, ktorá je na expertnej úrovni a sú tam zastúpené rôzne ministerstvá. Táto pracovná skupina je zaujímavá v tom, že nie je zriadená iba pre túto všeobecnú agendu, ale aj pre ďalšiu iniciatívu ich úradu, a tým je Národný investičný plán, ktorý by práve mal byť projektovo orientovaným dokumentom, ktorý by stanovil na niekoľko rokov dopredu, aké sú kľúčové investičné projekty, ktoré by sme mali realizovať. Tento dokument by mal byť jedným z hlavných nástrojov naplnenia našich národných priorit a Agendy 2030.

Pre informáciu zhrnula časový plán nasledovne: na začiatku roka 2018, ako už spomenula, budú spúšťať participatívny proces. V máji 2018 by podľa plánov mali predložiť na rokovanie vlády SR samotný návrh národných priorit, ktorý prešiel verejnou konzultáciou. V júli 2018 ich čaká prvá prezentácia pokroku pri tejto Agende v OSN v New Yorku. Stretávajú sa aj s problematickými aspektmi, ale zatiaľ sa im darí ich celkom úspešne prekonávať. Majú veľkú podporu z mimovládneho neziskového sektora aj z ministerstiev. Radi by ešte viac do procesu zapojili súkromný sektor. V tejto súvislosti informovala, že v rámci ocenenia pre zodpovedné podnikanie Nadácie Pontis, by sa mala už udeľovať aj cena pre udržateľný rozvoj.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Podakoval za poskytnuté informácie a vyzval členky a členov, aby položili k téme otázky, prípadne komentáre.

Branislav Mamojka, predseda Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným

Vysoko ocenil tempo, ktorým sa rozbehla Agenda 2030 v roku 2017 na Slovensku. Zdôraznil, že je veľmi rád, že sa v tejto agende po prvý raz objavuje aj problematika osôb so zdravotným postihnutím. Uviedol, že v Agende 2030 je približne jedenásťkrát spomínané zdravotné postihnutie. Prítomných informoval, že sa o tom veľmi výrazne hovorí celosvetovo v oblasti hnutia zdravotne postihnutých. Aj napriek tomu, že je účasť na tejto agende dobrovoľná, tak je to široko postavená agenda pre všetkých. Uviedol, že zástupcovia osôb so zdravotným postihnutím si myslia, že práve Agenda 2030 je mimoriadne účinným nástrojom na to, aby sa práva osôb so zdravotným postihnutím dostali do všetkých agend, do všetkých stratégií a preto sa veľmi tešia na účasť, ktorú by radi začali čo najskôr, aby sa podarilo definovať aj parametre hodnotenia z hľadiska osôb so zdravotným postihnutím. Ďalej spomenul aj

Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý je záväzný pre tých, ktorí ho ratifikovali. Uviedol, že aj napriek tomu sa javí, že boj s rezortizmom na Slovensku stále trvá. Informoval, že podobne ako v dohovore tak aj v Záverečných odporúčaniach Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím pre našu vládu je otázka štatistik ľudí so zdravotným postihnutím, ktoré nemajú. V tejto súvislosti dodal, že niektoré ministerstvá žiadajú od Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR počty v jednotlivých skupinách zdravotného postihnutia. Uvítal by, keby uvedené bolo jedným zo základných kritérií, pretože bez takéhoto poznania skupiny osôb so zdravotným postihnutím je veľmi ťažko hovoriť o tom, ako realizovať a uplatňovať ich právo čo najefektívnejšie. Verí, že aspoň v participatívnej časti, ktorá bola spomenutá sa budú môcť zúčastňovať aj prostredníctvom úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti. Uvítal by, ak by bolo možné im dať k dispozícii materiál o ktorom sa bude rozhodovať v čo najskoršom termíne.

Darina Macková, odbor ľudských práv, Ministerstvo spravodlivosti SR

Požiadala o informáciu, či materiál prognostického ústavu Slovenskej akadémie vied je dostupný, aby mali možnosť jednotlivé rezorty sa oboznámiť s tým, čo sa vzťahuje na Slovenskú republiku.

Katarína Kluková, zástupkyňa skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím

Mala záujem dozvedieť sa, či bude dostupná informácia o tom, ktoré články budú implementované alebo ktorými sa bude Slovenská republika zaoberať, nakoľko bolo spomenuté, že článkov je veľa a niektoré sa vzťahujú na rozvojové krajiny.

Valéria Bankóová, odbor koordinácie agendy 2030, Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Prítomných informovala, že materiál sa momentálne finalizuje v spolupráci so Slovenskou akadémiou vied. Po finalizácii bude začiatkom decembra 2017 zaslaný členom Rady vlády SR pre Agendu 2030 na pripomienkovanie. V momente, keď sa k nemu Rada vlády SR pre Agendu 2030 dňa 12. decembra 2017 vyjadrí, tak vtedy bude k dispozícii. Zverejnený bude na webe Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu a bude možné sa tam prekliknúť aj cez webovú stránku Úradu vlády SR v časti, kde sú uvedené poradné orgány vlády. Podotkla, že počas participatívneho procesu môžu nastať v dokumente zmeny. Materiál považujú za expertný vstup v tom zmysle, že rok 2030 je ešte veľmi ďaleko, minimálne z pohľadu toho, aká je dnes rýchla technologická zmena a od toho sa odvíjajúca aj sociálna oblasť, trh práce a pod. Informovala, že dospeli k takému názoru, že na úvod je potrebné diskusiu moderovať tak, aby neriešili tie problémy, ktoré nás nutne pália dnes, ale aby sme sa pozreli aj trochu futuristickejšie, kde by sme chceli dospieť, pretože bez toho by to bolo príliš krátkozraké cvičenie. Myslí si, že sa jedná o zaujímavý dokument, ale treba ho brať ešte s rezervou, pretože výstup môže byť ešte oveľa ambicióznejší alebo úplne zmenený. Čo sa týka článkov, vysvetlila, že je tam päť kľúčových tém, ktoré v sebe agregujú niekoľko cieľov udržateľného rozvoja, pretože sú veľmi úzko napojené na seba. Uviedla, že niektoré sa nás netýkajú, ako napríklad oceány a pod. Na záver prítomných informovala, že aj napriek tomu, že sa jedná o dobrovoľnú agendu, aj prezentácia v New Yorku je dobrovoľná. Dodala, že sa tým vytvára medzi krajinami súťaživé prostredie, ktoré je určitým hnacím motorom, čo považuje za prestížne a nápomocné.

Branislav Mamojka, predseda Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným

V nadväznosti na otázku pani Klukovej uviedol, že celá agenda je k dispozícii v slovenčine a je súčasťou uznesenia vlády, ktoré už bolo prijaté. Zároveň dal do pozornosti informáciu, že Národná rada občanom so zdravotným postihnutím v SR vydáva časopis Mosty inklúzie, v ktorom sú rozsiahle informácie o článkoch týkajúcich sa ľudí so zdravotným postihnutím.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Poďakoval pani Bankóovej za zodpovedanie, ako aj členkám a členom výboru za prejavenie záujmu. Myslí si, že práve záujem, ktorý bol prezentovaný otázkami svedčí o tom, že účasť na zasadnutí a prezentácia mala význam a zaujala členov a členky výboru. Vyjadril potešenie, že v Agende 2030 sa v dostatočnej uspokojujúcej miere nájdu aj ľudia so zdravotným postihnutím. Nakoľko sa hovorí o stratégii udržateľného rozvoja spoločnosti, tak je dôležité, aby sme nezabúdali, že súčasťou spoločnosti sú aj osoby so zdravotným postihnutím.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu o procese implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj. Členky a členovia komory za mimovládne organizácie mimoriadne pozitívne hodnotili dynamiku procesu implementácie Agendy 2030 na národnej úrovni a prejavili záujem zapojiť sa do avizovaného participatívneho procesu určenia národných priorit implementácie Agendy 2030.

8. Výzva na zasielanie návrhov na uzavretie partnerstva v rámci pripravovaného Národného projektu „Podpora univerzálneho navrhovania“

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Udelil slovo pani Ostrovskej z odboru pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a požiadal ju, aby prítomným podala informáciu o Výzve na zasielanie návrhov na uzavretie partnerstva v rámci pripravovaného Národného projektu „Podpora univerzálneho navrhovania“.

Zuzana Ostrovská, odbor pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Uviedla, že Národný projekt „Podpora univerzálneho navrhovania“ bude realizovaný v gescii odboru pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Hlavným cieľom tohto národného projektu je univerzálny dizajn, ktorý je už zadaný aj v čl. 2 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Tomuto pojmu sa budú venovať viaceré typy projektov, ktoré budú v tomto programovom období realizované. Jeden typ budú dopytovo orientované projekty, ktoré sa budú venovať univerzálnemu navrhovaniu tovarov a služieb. Cieľom Národného projektu „Podpora univerzálneho navrhovania“ bude implementácia univerzálneho navrhovania budov a fyzického prostredia a to aj do legislatívy Slovenskej republiky tak, ako je to uvedené v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a takým spôsobom, aby ho mohli využívať v najväčšej možnej miere všetci ľudia bez nutnosti úprav alebo špeciálneho dizajnu. Výstupom projektu by mali byť vypracované štandardy univerzálneho navrhovania budov a prostredia a následne spracovanie legislatívneho zámeru s cieľom implementácie univerzálneho navrhovania aj do legislatívy Slovenskej republiky.

Prijímateľom nenávratného finančného príspevku na realizáciu tohto projektu bude Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Aby bolo možné tento projekt realizovať, je nevyhnutná účasť partnerov na tomto projekte a to odborníkov,

ktorí majú znalosti a skúsenosti v oblasti bezbariérovosti a univerzálneho navrhovania. Vysvetlila, že títo partneri budú vyberaní na základe výzvy na predkladanie návrhov na uzavretie partnerstva. Túto výzvu bude vyhlasovať Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a návrh textu výzvy bol zaslaný členom výboru ako príloha k pozvánke, aby sa mohli vopred so znením výzvy oboznámiť. Informovala, že návrh znenia obsahuje informácie o cieľoch projektu o jednotlivých rámcových aktivitách, podaktivitách, ktoré sú plánované realizovať počas projektu. Takisto aj informácie o financovaní a o tom, ktorí partneri sa môžu zúčastniť tejto súťaže, akú by mala mať právnu formu atď. Dokument obsahuje aj informácie o tom, čo všetko by mali partneri splňať a čo všetko by vo svojich predkladaných návrhoch mali predložiť ako podstatné a dôležité, aby mohlo byť uskutočnené vyhodnotenie ich vhodnosti. Aby sa zúčastnili ako partneri na realizácii projektu, aby boli dostatočne odborne fundovaní a mali dostatočné skúsenosti. Jedná sa napr. o informácie o tom, ako dlho organizácia pôsobí v danej oblasti, akým odborným personálom disponuje, s akými skúsenosťami a na akých projektoch sa podieľali, či už v tejto oblasti, alebo v obdobnej oblasti a popis skúseností na projektoch, či už na regionálnej úrovni, národnej, alebo nadnárodnej úrovni. Ďalej uviedla, že momentálne sa príprava národného projektu nachádza vo fáze, kedy bol schválený zámer národného projektu monitorovacím výborom pre Operačný program Ľudské zdroje a v tomto zámere bola stanovená podmienka, že partneri budú vyberaní na základe kritérií, ktoré budú konzultované s členmi Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím. Vysvetlila, že z uvedeného dôvodu je tento bod jedným bodom programu zasadnutia a kritériá sú uvedené v dokumente, ktorí bol členom výboru zaslaný spolu s výzvou. V materiáloch sa nachádza aj kontrolný list, sú to kritériá, ktoré majú partneri splňať. Kontrolný list súvisí presne s tými informáciami, ktoré sú požadované, aby prípadní partneri predložili. Na základe kontrolného listu bude vyhodnocovaná možná účasť partnerov na projekte. Sú tam presne stanovené kategórie podľa jednotlivých oblastí hodnotenia, či už sa to týka skúseností alebo odborného personálu a pod. Je tam uvedená aj bodová škála, ktorú môže jednotlivé kritérium dosiahnuť. Vo výzve je aj spôsob, akým budú vyhodnocované kritériá. Pre zaujímavosť uviedla, že bude vytvorená päť členná hodnotiacia komisia a presné podrobnosti sú uvedené vo výzve. Následne prítomných vyzvala, aby sa vyjadrili, či súhlasia s takýmto znením odborných kritérií, alebo by tam radi niečo konkrétne upravili a doplnili.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Požiadal o informácia, kedy má byť vyhlásená výzva na uzavretie partnerstva.

Zuzana Ostrovská, odbor pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Vysvetlila, že vyhlásenie výzvy záviselo od aktuálneho zasadnutia výboru, na ktorom majú byť tieto kritériá konzultované s členmi výboru. Po odsúhlasení kritérií členmi výboru bude celý proces posunutý do rúk Implementačnej agentúry Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a tá môže následne začať s procesom vyhlásenia výzvy.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Požiadal prítomných, aby sa vyjadrili k navrhovaným kritériám a k celému procesu. Zároveň vysvetlil, že samotný proces vyplýva z predpisov a pravidiel pre implementáciu operačného programu, špecificky pre výber partnerov do národných projektov. Spresnil, že zasiahnuť je možné do kritérií výberu.

Branislav Mamojka, predseda Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným

Na úvod zareagoval, že v mene občianskeho združenia nesúhlasí s kritériami. Uviedol, že kritériá sú postavené tak, že prakticky žiadne občianske združenie sa nemôže zúčastniť. Položil otázku, akú autorizáciu môžu mať občianske združenia v oblasti výstavby? Tú môže zrejme mať komora architektov, komora stavebných inžinierov, o ktorých vieme, že väčšinou nerešpektujú platnú vyhlášku. Následne sa vyjadril za Úniu nevidiacich a slabozrakých Slovenska. Vyjadril sa, že majú vlastné oddelenie prevencie, stavebných a dopravných bariér, kde pôsobia dvaja kvalifikovaní inžinieri. Jeden z nich bol projektant, riadil veľké stavby, ale stratil zrak. Druhý z nich je bez zdravotného problému, je to inžinier architekt, PhD. Uviedol, že v rámci Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska sa robia audity pre stavebné firmy. V Bratislave už neexistuje žiadna verejná stavba, kde by si od Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska nežiadal magistrát alebo investor posudok. Robia to komerčnou formou za cenu, ktorú sú im ochotní zaplatiť. Jedná sa o malé sumy, ktoré nestačia ani na pokrytie mzdy a vôbec nie na pokrytie nákladov. Vysvetlil, že Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska nemá žiadny certifikát, pretože ho nemá ako získať a nemajú ho ani prečo získať. Veď Ministerstvo dopravy a výstavby SR zásadne pri rokovaniach o novom stavebnom zákone, ktorý sa pripravoval a ktorý bol aj stiahnutý, odmietlo akéhokoľvek certifikovaného znalca v oblasti bezbariérovej výstavby s odôvodnením, že túto problematiku majú všetci poznať, pretože sa túto problematiku učia. Ďalej uviedol, že na fakulte architektúry existuje akreditovaný program, ktorý sa prakticky nerealizuje, pretože sa nikto naň nehlási, pretože nikto nevyžaduje, aby si konkrétne osoby zaplatili uvedený ročný program.

Vysvetlil, že autorizácia, o ktorej hovoril v úvode sa boduje, takže občianske združenie nedostane žiadny bod. Ďalej uviedol, že sa tam hovorí o projektoch, kde sa bodujú počty projektov. Nie je mu jasné o aké projekty sa jedná. Skonštatoval, že občianskemu združeniu, v ktorom pôsobí sú systematicky všetky projekty v tejto oblasti zamietané a nie je mu jasné, z akého dôvodu. Pre informáciu uviedol, že mali projekt, v rámci ktorého chceli prizývať študentov strednej priemyselnej školy stavebnej k auditom, aby oni hľadali problémy, aby sa takto naučili audity urobiť, popísať a aby potom, keď skončia školu disponovali touto zručnosťou. V pláne bol aj návrh, aby sa aj v rámci vyučovania na takejto strednej škole zaoberali uvedenou problematikou. Tento projekt taktiež neprešiel. Z uvedeného dôvodu nemajú aký projekt vykázat, takže opäť získajú nula bodov. Myslí si, že pokiaľ systém bude takto postavený, že prakticky žiadne občianske združenia, ktoré zastupuje záujmy koncových používateľov sa tam nedostane, tak to bude znovu robené tak, ako to bolo robené doteraz. Vyjadril sa, že z uvedeného dôvodu on bude hlasovať proti týmto navrhovaným kritériám.

Následne prítomným pripomenul takisto z Operačného programu Ľudské zdroje - výzvu 41201, ktorá sa týkala vzdelávania zástupcov organizácií zdravotne postihnutých. Je tam podľa jeho vyjadrenia fantastická vec, a to je paušálny príspevok. Vysvetlil, že keď sa niekto začne zaoberať financovaním, tak zistí, že občianske združenie je povinné urobiť štyridsať hodinový kurz, na ktorý môže dostať vrátane maximálnych honorárov a podporných financií v oblasti miezd takmer 1 600 Eur. Z toho iba 40 % môžu mať ako paušálne výdavky na všetko. Ak urobia 40 hodinový kurz, to neznamená urobiť len sériu prednášok, ale treba robiť aj cvičenia, testy a pod., ktoré sa musia vopred pripraviť. V prípade 40 hodinového kurzu musia ľudí niekde sústrediť, čo si vyžaduje tiež určité finančné prostriedky. Za 640 Eur nie je možné uvedenú aktivitu zorganizovať. Skonštatoval, že do spomínaného programu bolo prihlásených málo žiadostí. Obáva sa, že sa jedná o neznalosť situácie mimovládnych organizácií, ktoré aj keď majú kapacity a zúčastňujú sa mnohých vecí, do projektov ísť nemôžu, pretože podmienky sú tak postavené, že to vyzerá veľmi priateľsky, ale bráni im to zúčastniť sa.

Zuzana Ostrovská, odbor pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Uviedla, že rozumie tomu, čo povedal pán Mamojka hlavne v úvode ohľadne akreditácií. Zareagovala, že vopred nie je úplne stanovený počet partnerov, ktorý by sa mal zúčastniť na realizácii tohto projektu a jednotlivých aktivít projektu. Je to dané tak, že počet partnerov musí byť taký, aby boli pokryté všetky rámcové aktivity, ktoré sú uvedené v texte výzvy. Hlavne aktivita 2 by sa mala týkať mimovládnych organizácií a reprezentatívnych organizácií osôb so zdravotným postihnutím, kde je úloha týchto organizácií ako zástupcov osôb so zdravotným postihnutím. Predpokladá, že to je aktivita, ktorú by bolo možné najlepšie urobiť zo strany organizácií a bez toho tento projekt asi nie je možné realizovať. Aj vyhodnocovanie bude prebiehať takým spôsobom, aby boli všetky aktivity pokryté. Ďalej uviedla, že keď sa im prihlási napr. centrum, ktoré sa zapodieva bezbariérovosťou a univerzálnym navrhovaním do projektu, ale nebude im vedieť pokryť aktivitu číslo 2 s jednotlivými podaktivitami, tak opäť je to nerealizovateľné. Navrhla, že by mohli upraviť systém hodnotenia, ktorý je uvedený v závere a bližšie v ňom vyšpecifikovať dve kategórie partnerov a uviesť, že sa bude vyhodnocovať napr. samostatne aktivita 2 a samostatne aktivita 3. Následne požiadala prítomných o názor.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Požiadal o informáciu, či by v takomto prípade Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR hľadala partnerov v osobitnej výzve pre aktivitu 2 a osobitne pre aktivitu 3.

Zuzana Ostrovská, odbor pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Zareagovala, že by to musela byť osobitná výzva. Predstavuje si to tak, že v systéme hodnotenia by bolo uvedené, že sa bude vyhlasovať samostatne a napríklad v návrhu, ktorý budú potenciálni partneri predkladať, uvedú na ktorú aktivitu sa hlásia.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Zareagoval, že formálne to môže byť jedna výzva, ale s tým, že vo výzve by bolo uvedené, že sa hľadajú akoby osobitne partneri pre aktivitu 2 a pre aktivitu 3 a tomu by zodpovedali potom aj kritériá pre výber partnerov. Niektoré kritériá by boli rovnaké, ale niektoré by boli odlišné pre partnerov v aktivite 2 a pre partnerov v aktivite 3 tak, aby zodpovedali tomu, akú činnosť majú partneri následne vykonávať.

Branislav Mamojka, predseda Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným

Uvítal by, ak by prednesený návrh bol uvedený v záveroch zo zasadnutia výboru ako odporúčanie s tým, aby bola umožnená účasť mimovládnych organizáciám, ktoré v tejto oblasti odborne pôsobia. Kritéria by mali zohľadňovať potenciál a možnosti mimovládnych organizácií.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Požiadal pani Ostrovskú o informáciu, v akom štádiu je momentálne tento národný projekt.

Zuzana Ostrovská, odbor pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Informovala, že momentálne je schválený projektový zámer. Najskôr sa musí pripraviť výzva na partnerov, pretože projekt bude pripravovaný spolu s partnermi. Vo výzve je uvedené, že

partneri sa nebudú podieľať len na realizácii projektu, ale už aj na príprave projektu. Budú mať možnosť aj po obsahovej stránke bližšie špecifikovať jednotlivé aktivity, môžu zasahovať do plánovania aktivít po obsahovej stránke, časovej stránke, takisto do rozpočtu, podľa toho, na ktoré aktivity aký rozpočet bude urobený. Čiže partneri sa budú podieľať už vo fáze prípravy žiadosti o nenávratný finančný príspevok.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Navrhol, aby vecný gestor toho národného projektu, zmenil nastavenie výzvy tak, aby napĺňalo taký cieľ, že prostredníctvom výzvy sa budú osobitne hľadať partneri akoby pre aktivitu 2 a pre aktivitu 3. Zároveň požiadal pani Ostrovskú, aby navrhli upravené kritériá pre výber partnerov pre aktivitu 2 a obdobne pre aktivitu 3 a aby upravený návrh poslali pánovi Mamojkovi do siedmich dní, keďže je jediný, kto sa k tejto problematike vyjadroval a kto mal výhrady. Zároveň požiadal podpredsedu výboru pána Mamojku, aby do piatich dní zareagoval, či upravené znenie napĺňa jeho predstavy. Požiadal pani Ostrovskú, aby skôr než sa vyhlási výzva, bola poskytnutá odborom pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím prostredníctvom príslušnej sekcie informácia štátnemu tajomníkovi v termíne do 13. decembra 2017, aby mal možnosť sa s ňou vopred oboznámiť a odsúhlasiť ju. Ak by vznikol problém, urobí stretnutie, na ktorom by mali možnosť si všetko definitívne vydiskutovať. Bol by rád, ak by sa to podarilo tento proces uzatvoriť do 19. decembra 2017, aby následne mohla Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR vyhlásiť výzvu.

Branislav Mamojka, predseda Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným

Pre informáciu uviedol, že by bol rád, ak by aj uvedená problematika nebola spájaná iba s jeho menom, pretože sú viaceré osoby, ktoré majú tento názor. Uviedol, že bude tieto konkrétne osoby aktivizovať. Na záver sa vyjadril, že berie zodpovednosť, aby bola dodržaná časová lehota.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Vysvetlil, že uvedené spojil s jeho menom z dôvodu, že je jediný člen výboru, ktorý v tejto veci reagoval. Ocenil vyjadrenie o zapojení iných osôb, na základe čoho sa získa širší záber názorov alebo postojov. Má záujem, aby národný projekt mal praktický význam a z tohto hľadiska je dobré, aby bola výzva pokiaľ ide o hľadanie partnerov nastavená tak, aby bolo možné získať takých partnerov pre realizáciu národného projektu, ktorí skutočne pomôžu dospieť k cieľu tak, ako je zadaný v projektovom zámere.

Záver: Výbor sa oboznámil so znením Výzvy Implementačnej agentúry Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR na zasielanie návrhov na uzavretie partnerstva v rámci pripravovaného národného projektu „Podpora univerzálneho navrhovania“ a súvisiacimi kritériami na hodnotenie splnenia odborných kritérií na uzavretie partnerstva. Nakoľko pripomienky uplatnené na rokovaní výboru zo strany členov komory za mimovládne organizácie k zneniu hodnotiacich kritérií si vyžadujú ďalšie posúdenie, bol na rokovaní dohodnutý harmonogram ďalšieho postupu, výsledkom ktorého bude nové znenie hodnotiacich kritérií. Mimovládne organizácie bude v komunikácii s odborom pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (MPSVR SR) zastupovať Branislav Mamojka, podpredseda výboru.

9. Vývoj sociálnej situácie osôb so zdravotným postihnutím a ich rodín - krátka informácia z výskumu

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Udelil slovo pani Ondrušovej, aby predložila krátka informáciu z výskumu.

Darina Ondrušová, Inštitútu pre výskum práce a rodiny

Spomenula, že táto úloha Inštitútu pre výskum práce a rodiny vyplynula z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím, kde je opatrenie č. 4.17.1., ktoré hovorí o tom, že Štatistický úrad SR by mal každoročne spracovať sumárnu informáciu určitých dát o vývoji sociálnej situácie osôb so zdravotným postihnutím, čo sa aj deje. Inštitút pre výskum práce a rodiny túto informáciu Štatistického úradu SR doplnil a rozšíril o ďalšie zdroje dát a potom takisto aj o analytický komentár. Štatistický úrad SR spracúva svoju podkladovú informáciu každoročne. Vysvetlila, že Inštitút pre výskum práce a rodiny mal túto úlohu v roku 2016 a uviedla, že sa nebudú tejto téme venovať každoročne, ale s určitými časovými odstupmi. Je možné, že tie budú závisieť napr. aj od vyhodnocovania plnenia opatrení Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím. Čo sa týka obsahovej stránky, správa je zameraná na štyri okruhy: sociálna ochrana; zdravie; vzdelávanie a zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím. Je tam možné nájsť údaje napríklad o príčinách invalidizácie, riziku chudoby osôb so zdravotným postihnutím v porovnaní s osobami bez zdravotného postihnutia. Takisto o tom, ako sú vzdelávaní žiaci so zdravotným postihnutím v špeciálnych školách verzus v mainstreamovom vzdelávaní, o miere zamestnanosti, nezamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím a všetko v určitom časovom období. Spravidla ide o päťročné časové obdobie. Uviedla, že členom výboru bola zaslaná skrátená písomná informácia z materiálu. Celá výskumná správa je k dispozícii na webovom sídle Inštitútu pre výskum práce a rodiny. V prípade akýchkoľvek otázok je možné kontaktovať okrem pani Dariny Ondrušovej aj Kvetoslavu Repkovú a Danielu Kešelovú, ktoré sa potešia, ak materiál posluží ľuďom v ich práci a nájdu v ňom niečo užitočné a zaujímavé.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
PodĎakoval za prednesenú informáciu. Zdôraznil, že v závere písomnej informácie, ktorá bola zaslaná členom a členkám výboru je uvedená aj internetová linka, kde je možné nájsť kompletne znenie dokumentu.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu z výskumu uskutočneného Inštitútom pre výskum práce a rodiny „Vývoj sociálnej situácie osôb so zdravotným postihnutím a ich rodín“ v kontexte plnenia opatrenia č. 4.17.1 Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020.

10. Rôzne:

a) Informácia o vývoji rokovaní v Rade Európskej Únie o návrhu Smernice Európskeho parlamentu a Rady o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, pokiaľ ide o požiadavky na prístupnosť výrobkov a služieb - Európsky akt o prístupnosti

Petra Steiger, odbor medzinárodných vzťahov a európskych záležitostí, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Uviedla, že tí, ktorí prišli do kontaktu s uvedeným legislatívnym návrhom vedia, že ide o implementáciu Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Je to návrh smernice, ktorý sa rokuje od januára 2016. Informovala, že Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR má k tomuto legislatívnemu návrhu pracovnú skupinu a niektorí z prítomných sú jej členmi. Poďakovala sa za operatívnu spoluprácu. Uviedla, že kompromisné návrhy často bývajú zasielané veľmi krátko pred samotným rokovaním a je potrebné reagovať pružne. V tejto súvislosti poďakovala pánovi Mamojkovi za jeho odborný vklad počas uplynulých mesiacov. Prítomných informovala, že prvotný návrh smernice bol veľmi nejasný a preto bol v Rade EU prijatý pomerne negatívne, čo nanešťastie viedlo k následným snahám o postupné zužovanie rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Členské štáty mali najmä v úvode rokovaní obavy z možnej duplicitnej legislatívnej úpravy a z tohto dôvodu uprednostňovali riešenie prístupnosti služieb v sektorovej legislatíve, čo nakoniec kvôli doplneným vyjasneniam nebolo nutné. Z návrhu smernice boli vypustené časti, ktorými bolo pokryté verejné obstarávanie, európske štrukturálne investičné fondy, verejné súťaže na služby verejnej osobnej železničnej a cestnej dopravy, dopravná infraštruktúra a tiež služby núdzového volania. Zároveň bola do návrhu smernice doplnená všeobecná výnimka pre mikropodniky poskytujúce služby. Slovenská republika počas svojho predsedníctva v Rade EU aj po ukončení podporovala úpravy, ktoré by nevedli k zužovaniu rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Z tohto dôvodu na poslednom rokovaní stálych zastupiteľov Coreper nepodporili ani výnimku pre mikropodniky a ani vylúčenie služieb núdzového volania. V rozsahu návrhu momentálne zostali v podstate audiovizuálne služby a platobné terminály, čiže produkty a služby, ktoré sa týkajú týchto produktov a služieb. Posledný text estónskeho predsedníctva zaviedol niekoľko vyjasnení. Boli vyjasnené predovšetkým požiadavky na prístupnosť. Takisto je tu novo upravený vzťah medzi Európskym aktom o prístupnosti a Smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2002/21/EC o spoločnom regulačnom rámci elektronických komunikačných sietí a služieb. Text bol opätovne doplnený o povinnosť informovania spotrebiteľov orgánmi dohľadu nad trhom - na požiadanie. Tento text predložilo estónske predsedníctvo na rokovanie na diplomatickú úroveň Coreper s tým, že by chcelo tento text dať na najbližšom zasadnutí ministrov pre zamestnanosť a sociálnu politiku na všeobecné smerovanie a požiadalo členské štáty o vyjadrenie. Všeobecné smerovanie znamená toľko, že ministri sú vyzvaní k tomu, aby sa vyjadrili, či tento kompromisný text podporujú alebo nie a následne je potom návrh v prípade, že je podporený posunutý na trialóg s Európskou komisiou a Európskym parlamentom. Na zasadnutí Coreper prebehla diskusia aj k poslednej otvorenej politickej otázke, ako už spomenula - zahrnutie služieb núdzovej komunikácie, ktoré Slovensko podporilo. Avšak bolo niekoľko členských štátov, vrátane Nemecka a Spojeného kráľovstva, Litvy, Česka, Belgicka a Fínska, ktoré ho nepodporili. Na základe čoho sa estónske predsedníctvo rozhodlo služby núdzového volania vyňať z kompromisného návrhu. Coreper skončil v podstate dohodou s tým, že členské štáty okrem Fínska a Spojeného kráľovstva vedia tento kompromisný návrh podporiť. Následne informovala, že Odbor medzinárodných vzťahov a európskych záležitostí Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR pánovi ministrom takisto odporučí podporiť tento text. Nielen z dôvodu, že tento návrh od začiatku podporujú, ale aj preto že majú skúsenosť s tým, že čím dlhšie sa preťahujú rokovania o návrhu, tým je rozsah pôsobnosti užší. Vysvetlila, že je riziko, že v prípade, ak by sa o tom návrhu rokovalo ešte dlhšie, môže sa stať, že návrh bude slabší.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR Prítomných informoval, že zasadanie Rady EU sa uskutoční dňa 7. decembra 2017. Uviedol, že iba dve členské krajiny a z toho jedna z nich je Veľká Británia prezentujú nesúhlas s prijatím toho všeobecného smerovania. Z uvedeného dôvodu predpokladá, že je pravdepodobné, že budúci štvrtok tento návrh opustí formát Rady EPSCO - to znamená, na úrovni rady ministrov pre zamestnanosť a sociálne veci táto záležitosť bude považovaná za uzavretú.

Branislav Mamojka, predseda Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným

Podakoval za možnosť účasti na tejto aktivite. Zdôraznil, že sa jednalo o excelentný a príkladný spôsob spolupráce. (Vyzdvihol aj excelentnú spoluprácu z minulosti na príklade prípravy zákona o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím). Prítomných informoval, že Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR pôsobí v tejto veci dvomi smermi. Spolupracuje s uvedenou pracovnou skupinou, ale spolupracuje aj prostredníctvom Európskeho fóra zdravotného postihnutia na európskej úrovni, špeciálne s Európskym parlamentom. Myslí si, že to čo vychádza zo spomínanej pracovnej skupiny je lepšie, ako to čo vychádza z Európskeho parlamentu. Vysvetlil, že Európsky parlament bol v minulosti veľmi dobrý až doposiaľ, pokiaľ bol materiál predmetom rokovania vo výbore pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa, kde úplne zabudli na ochranu spotrebiteľa. Návrh skôr ochraňoval podnikateľov. Zdôraznil, že až na základe lobbyingu a aj za pomoci našich poslancov došlo k určitým vylepšeniam.

Spomenul tri veci, ktoré považuje za veľmi dôležité. Je to otázka stavebného prostredia, ktoré ako celok v materiáli chýba. Ďalej sa hovorí o tom, že ak je prístupná služba alebo tovar, tak musí byť umiestnený prístupne, aby bolo možné sa k nemu dostať. Druhé dve negatívne veci, ktoré pociťuje je výnimka vo vzťahu k mikro podnikom. Mikro podnik je podnik do 10 zamestnancov s obratom do 2 miliónov EUR. Uviedol, že väčšina softvérových firiem sú mikro podniky, ale uvedené sa na nich nebude vzťahovať, pretože sa jedná o tovar. Obáva sa, že ak nastane takáto situácia, firmy sa nebudú zaoberať akousi prístupnosťou a ani do budúcnosti nebudú robiť to, čo by mohli urobiť, pretože sa to od nich nežiada. Tretím bodom, ktorý spomenul sú samoobslužné automaty na vydávanie lístkov v doprave a pod., kde sa takisto postupne zužovali kritériá. Skonštatoval, že môže nastať situácia že firmy nebudú vyvíjať prístupné automaty, keď ich nemá povinnosť prevádzkovateľ inštalovať. Zdôraznil, že toto považuje za veľké nebezpečenstvo. Spomenul, že keď bude návrh predmetom trialógu, ovplyvňovanie vecí bude veľmi problematické, nakoľko naň nie je umožnený prístup verejnosti. Napriek uvedenému odporúča, aby výbor podporil stanovisko Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, pretože skutočne je pravdou to, že čím dlhšie bude trvať celý proces, tým bude situácia horšia.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Zdôraznil, že ak je momentálne taká situácia, že iba dve krajiny nesúhlasia s návrhom, je to situácia kedy nemá zmysel ďalej predlžovať legislatívny proces, pretože málokedy sa dospeje k väčšej zhode pri takejto dôležitej legislatíve, akým určite Európsky akt o prístupnosti bude. Je potrebné sa pokúsiť dostať uvedený návrh do ďalšieho konania. Spomenul, že tak, ako uviedol pán Mamojka, trialóg je neverejný a prístup verejnosti a ovplyvňovanie je veľmi problematické. To platí aj pre ministerstvá, pretože tie majú priestor vstupovať do tohto legislatívneho procesu na úrovni Rady EU.

Ďalej uviedol, že pánovi ministromi bude predložená informácia o tom, že aj výbor podporil stanovisko Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, aby sme súhlasili s estónskym

návrhom. Predpokladá, že estónske predsedníctvo bude teda nesmierne šťastné, pretože sa bude jednať o veľmi dobré výsledky, ktoré si zapíše.

Záver: Výbor vzal na vedomie informácia o vývoji rokovaní v Rade EÚ o návrhu Smernice Európskeho parlamentu a Rady o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, pokiaľ ide o požiadavky na prístupnosť výrobkov a služieb – Európsky akt o prístupnosti

b) Informácia o procese prípravy vyhodnotenia Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím

Lucia Záhoráková, odbor pre problematiku vykonávania dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

V úvode prítomných členov výboru informovala o tom, že od 1. júna 2017 je na sekcii sociálnej a rodinnej politiky vytvorený samostatný odbor – odbor pre problematiku vykonávania dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ako Hlavné kontaktné miesto pre problematiku Vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a bolo posilnené tromi novými zamestnancami.

Ďalej uviedla, že Správa o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím bola prijatá v decembri 2016 a zahŕňala hodnotiace obdobie rokov 2014 - 2015. V uznesení, ktorým bola táto správa schválená je podmienka členom vlády predložiť k 31. marcu 2018 odpočty plnení jednotlivých opatrení a následne každé dva roky. V novembri 2017 sa uskutočnilo stretnutie členov pracovnej skupiny, kde bola prezentovaná metodika odpočtu plnenia, ktorá sa nezmenila a bude sa odpočítavať do tabuľky, tak ako to bolo pred dvomi rokmi.

Jediná vec, ktorá sa zmenila na základe dohody členov pracovnej skupiny je postup pri navrhnutí nových opatrení. Postup bude prebiehať tak, že každý kto bude chcieť navrhnúť nové opatrenie, mal by toto opatrenie prekonzultovať so zodpovedným gestorom, to znamená so sekundárnym kontaktným miestom. Uvedené sa týka hlavne reprezentatívnych organizácií. V tomto prípade bude Hlavné kontaktné miesto pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím robiť určitého koordinátora, to znamená, že ak reprezentatívna organizácia navrhne prostredníctvom člena pracovnej skupiny nové opatrenie, zašle túto informáciu do 31. januára 2018 na Hlavné kontaktné miesto pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Vecne príslušní pracovníci zorganizujú pracovné stretnutie, na ktorom si budú môcť navrhovateľ, zodpovedný gestor a spoluzodpovedný gestor vydiskutovať, či je reálne zo strany daného ministerstva ako aj s ostatnými subjektmi dané opatrenie plniť a ako sa v tomto smere dá pomôcť, poprípade preformulovať navrhované znenie opatrenia.

Zároveň uviedla, že ku dňu 30. novembra 2017 bola expedovaná žiadosť o zaslanie podkladov k vyhodnoteniu Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím, kde sú jednotliví členovia pracovnej skupiny limitovaní, aby zaslali vyhodnotenie opatrení do januára 2018. Jedná sa o obdobie odpočtovania rokov 2016 a 2017.

Ďalej informovala členov výboru, že v júni 2017 sa stretli zástupcovia sekundárných kontaktných miest, kde sa uskutočnila nominácia členov do pracovnej skupiny ku kodifikácii Braillovho písma zo strany sekundárných kontaktných miest, čiže jednotlivých ministerstiev, ako aj nominácia do pracovnej skupiny k systematickému financovaniu strešných organizácií. Pracovné skupiny majú naplánované stretnutie dňa 11. decembra 2017.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Poďakoval za informáciu, ktorá bola podaná ústne a vyzval prítomných členov, aby sa v prípade záujmu vyjadrili.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Požiadal o informáciu, kedy budú na stránke Hlavného kontaktného miesta pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím mať k dispozícii všetky oficiálne preklady komentárov Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím. Dodal, že zatiaľ je na stránke zverejnený iba jediný, to je článok 9 - prístupnosť. Uvedené materiály považuje za dôležité, pretože vykladajú, čo sa má ako realizovať z hľadiska Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím. Zároveň uviedol, že by mala mať táto skutočnosť aj zásadný vplyv aj na hodnotenie plnenia Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím, kde je vlastne väčšina tých úloh je zapracovaná.

Lucia Záhoráková, odbor pre problematiku vykonávania dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Zareagovala, že sa bude snažiť túto požiadavku v dohľadnej dobe uskutočniť a požiada o preklad výkladov článkov.

Janka Divincová, riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov
Ako inšpiráciu pre Hlavné kontaktné miesto pre problematiku Vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím odporučila dobrú prax z Výboru pre deti a mládež, kde takisto Výbor OSN pre práva dieťaťa vydáva všeobecné komentáre k dohovoru OSN o právach dieťaťa. Uviedla, že komentárov je k dnešnému dňu 19, z nich sa podarilo preložiť 15, a podarilo sa to vďaka medzirezortnej spolupráci v tom zmysle, že o preklad jednotlivých všeobecných komentárov požiadali podľa vecnej príslušnosti príslušné rezorty. Vysvetlila, že aj náklady spojené s odborným prekladom týchto komentárov sa distribuovali na viacero rezortov a urýchlila sa možnosť poskytnúť tieto komentáre verejnosti.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu o procese prípravy vyhodnotenia Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím

c) Podnet členky výboru, ktorá zastupuje skupinu osôb so sluchovým postihnutím, ktorých primárnou formou komunikácie je národný hovorený jazyk s využitím kompenzačných pomôcok.

Katarína Kluková, zástupkyňa skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím
Poďakovala za zaradenie bodu do programu aj vzhľadom na krátky čas od jeho doručenia. Informovala, že na Slovensku je približne 400 implantovaných pacientov, ktorí majú voperovaný kochleárny implantát. Z toho približne 70 %; čiže asi 280 ľudí ma voperovaný vnútorný implantát firmy MED-EL. Momentálne je situácia taká, že nastal čas, kedy by títo pacienti po desiatich rokoch mali dostať tzv. „upgrade“, čiže nový vonkajší procesor, ktorý funguje 12 až 15 hodín denne non-stop a tento procesor im slúži na prenos zvuku z vonkajšieho prostredia do vnútorného ucha. Vzhľadom na postupy kategorizačnej komisie je situácia taká, že títo pacienti, ktorí majú voperovaný implantát od firmy MED-EL nemajú 10 rokov žiadnu novú verziu rečového procesora, ktorý by mohli vymeniť. Ako príklad uviedla, že jej syn bol operovaný pred 11 rokmi a už 1 rok čaká na „upgrade“ a mal by dostať vonkajšiu časť rečového procesoru, avšak na trhu je v ponuke stále ten istý rečový procesor, ktorý dostal pred 11 rokmi. Vzhľadom na rozvoj vedy a techniky a dostupnosť rečových

procesorov vo všetkých okolitých krajinách by mali mať aj slovenskí pacienti nárok na nový rečový procesor; v tejto súvislosti zaslala podnet do programu zasadnutia výboru. Z Ministerstva zdravotníctva SR jej bola zaslaná odpoveď, ktorá síce reflektuje legislatívu, avšak nerieši ich konkrétny problém; resp. dostupnosť pre tých pacientov, ktorí majú voperovaný implantát od firmy MED-EL a chcú nové verzie rečových procesorov, ktoré sú všade okolo v zahraničí už dostupné a kategorizované. Rečové procesory nie sú navzájom zameniteľné od iných firiem, čiže keď už má raz pacient voperovaný rečový procesor od jednej firmy, musí následne dostať rečový procesor od tej istej firmy. Ďalej v podnete rozvinula problematiku, ktorá sa týka nákladov na opravu rečových procesorov, ktoré sú veľmi vysoké a pacient si ich musí zaplatiť najprv z vlastných zdrojov a následne mu zdravotná poisťovňa preplatí 80 % sumy rečového procesora. Skupinu osôb so sluchovým postihnutím, ktorých primárnou formou komunikácie je národný hovorený jazyk s využitím kompenzačných pomôcok veľmi trápí aj skutočnosť, že všetky baterky, ktoré sú potrebné na prevádzku spomenutých procesorov si platí pacient počas celého roku sám a náklady na ne nie sú malé; na jeden rečový procesor je zhruba spotreba jedna batéria denne, a to za podmienok, ak nie je vonku vlhko alebo nie je nejaký iný problém, napr. či sa pacient nespôtí; čiže počet 365 bateriek do roka, zhruba vychádza od 400 do 800 € nákladov na jedného pacienta. Preto si dovolila otvoriť uvedený podnet na zasadnutí výboru a z rezortu zdravotníctva dostala veľmi všeobecnú odpoveď, kde sa navyše baterky na prevádzku rečových procesorov vôbec neriešia.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Podakoval za informáciu a požiadal zástupcu Ministerstva zdravotníctva SR, aby reagoval na spomenuté podnety.

Jana Kernatsová, Ministerstvo zdravotníctva SR

K spomenutým baterkám na prevádzku rečových procesorov uviedla, že momentálne k podnetu nevie podať konkrétne stanovisko. V podkladoch, ktoré boli zaslané členom výboru odznelo, že rezort zdravotníctva musí postupovať v zmysle platnej legislatívy. Všetky kritériá, ktoré uviedla p. Kluková vlastne súvisia so zaradením zdravotníckej pomôcky, resp. kochleárneho implantátu aj spolu s rečovým procesom do kategorizovaného zoznamu zdravotníckych pomôcok, ktoré sú presne stanovené a musia sa dodržiavať. Pokiaľ pacient žiada niečo nad rámec prijatých kritérií, povedzme ako v tomto prípade, sú množstvom limity a indikačné obmedzenia, ktoré platia pre poskytnutie tejto zdravotníckej pomôcky, tak vtedy je to možné len na základe žiadosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Táto žiadosť sa zašle na príslušnú zdravotnú poisťovňu pacienta a podľa § 88 ods. 7 a 8 zákona č. 363/2011 Z. z. o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín na základe verejného zdravotného poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov je možné, že zdravotná poisťovňa schváli zdravotnícku pomôcku alebo všetky tie podmienky, ktoré potrebuje na prevádzku aj vrátane bateriek alebo výmeny rečového procesoru v kratšom časovom intervale ako je 10 rokov; je to plne v kompetencii zdravotnej poisťovne a posudzuje to príslušný revízny lekár. Ďalej existuje aj možnosť, že podľa spomenutého ustanovenia zákona je možné uhradiť pacientovi aj nekategorizovanú zdravotnícku pomôcku, tzn. takú, ktorá nie je v zozname zdravotníckych pomôcok, ale je registrovaná na Štátnom ústave pre kontrolu liečiv; a to tiež na základe žiadosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. V akom rozsahu zdravotná poisťovňa uhradí zdravotnícku pomôcku, či už tú, ktorá nie je kategorizovaná alebo je nad rámec stanovených kritérií, charakteristík podskupiny, v ktorej je zdravotnícka pomôcka zaradená; to je plne v kompetencii zdravotnej poisťovne ako platcu. Čiže môže byť aj plne hrazená, ale môže tam byť aj čiastočná participácia, lebo vždy treba mať na zreteli to, že v citovanom zákone je

ustanovené, že kategorizácia zdravotníckych pomôcok a taktiež aj dietetických potravín a liekov sa musí vykonávať tak, aby prostriedky s ktorými hospodária zdravotné poisťovne postačovali na ich krytie. Čiže aj pri výnimkách na osobitný spôsob úhrady podľa paragrafu 88 sa musí tiež prihliadať na to, či v „budgete“ zdravotná poisťovňa má, alebo nemá na to finančné prostriedky.

Čo sa týka kochleárných implantátov; tu im pribudlo veľmi veľa podnetov aj zo strany odborníkov, ktorí reflektujú na nový výskum a vývoj v tejto oblasti a žiadajú o zmenu indikačných kritérií pre zaradenie kochleárneho implantátu a taktiež navrhujú aj rozšírenie centier pre pacientov, ktorí sú odkázaní na takúto zdravotnú starostlivosť. V tejto veci sa bude otvárať konanie z podnetu Ministerstva zdravotníctva SR, ktoré bude v dohľadnej dobe zverejnené na jeho webovom sídle <http://www.health.gov.sk>, ktoré je verejne dostupné; kde má každý možnosť vyjadriť sa k tomuto konaniu, teda nielen odborná ale aj laická verejnosť. Vždy je lehota možnosti vyjadrenia sa 7 dní, takže rezort zdravotníctva je otvorený prijímať akékoľvek pripomienky zo strany, či už laickej alebo odbornej verejnosti a ak budú pripomienky konštruktívne a budú v zmysle platnej legislatívy zrealizovateľné, tak sa premietnu do konkrétnych opatrení, ktoré by mohli byť účinné, ak by došlo k otvoreniu spomenutého konania v priebehu decembra 2017, tak od 1. apríla 2018, a ak by to bolo v novom roku 2018, tak od 1. júla 2018, keďže kategorizácia zdravotníckych pomôcok sa vykonáva kvartálne.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Ak tomu správne rozumie, tak jeden aj druhý problém, ktorý p. Kluková otvorila; a to jednak skrátenie doby životnosti rečového procesu, ako aj možnosť získať nový procesor; v oboch prípadoch je vlastne rozhodujúcou kategorizačná komisia, ktorá oboje schvaľuje.

Jana Kernatsová, Ministerstvo zdravotníctva SR

Rozhodujúcim nie je celkom kategorizačná komisia, lebo kategorizačná komisia je len poradný orgán rezortu zdravotníctva, ktorá nerozhoduje, ale len dáva odporúčanie. Poradný orgán môže konať len základe nejakého podnetu, ktorým je buď žiadosť samotného výrobcu, ktorý žiadal o zaradenie, o úhradu z verejného zdravotného poistenia a ten má právo žiadať aj o zmenu charakteristík, vlastne tých podmienok, za ktorých zdravotnícka pomôcka bola do tohto zoznamu zaradená. Taktiež uvedenú skutočnosť môže spraviť aj zdravotná poisťovňa; a tretia možnosť, ktorá sa až tak často nevyužíva, ale je zákonom daná je, že budú podané nejaké podnety z odborných stavovských spoločností, alebo od hlavných odborníkov, ako sa aj stalo, /pozn. prof. MUDr. Milan Profant, CSc. z Univerzitetnej nemocnice Bratislava zaslal ucelený dokument v tejto veci/, ktoré si Ministerstvo zdravotníctva SR následne osvojí a v tomto prípade sa môže začať konanie z vlastného podnetu, aby sa realizovali nejaké zmeny.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Opýtal sa, či je teda možné začať konanie z vlastného podnetu aj v tejto veci.

Jana Kernatsová, Ministerstvo zdravotníctva SR

Informovala, že po zaslaní podnetov zasadne kategorizačná komisia, kde sa podnety prednesú, spíše sa nejaké odporúčanie, ktoré je založené na väčšinovom súhlase členov kategorizačnej komisie a následne sa odporúčanie posunie p. ministrovi /pozn. v tom čase ministrom Tomáš Drucker/, ktorý v konečnom dôsledku rozhodne tým, že vo veci vydá rozhodnutie.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Zopakoval otázku, či podnet, ktorým by sa zaoberala kategorizačná komisia môže dať aj samotné Ministerstvo zdravotníctva SR, okrem zdravotných poisťovní a výrobcov.

Jana Kernatsová, Ministerstvo zdravotníctva SR

Podnet môže dať aj samotné Ministerstvo zdravotníctva SR, ale musí mať na to presvedčivé dôvody, ktoré väčšinou prídu zo strany odborníkov, alebo pod tlakom občianskych združení; napr. keď sa vedie nejaká diskusia a je k nej doplnená aj odborná argumentácia.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Podotkol, že aj dva problémy, ktoré predniesla na výbore p. Kluková sú ako keby podnetom pre hlavného odborníka Ministerstva zdravotníctva SR.

Jana Kernatsová, Ministerstvo zdravotníctva SR

V návrhu bolo, aby funkčné obdobie bolo skrátené na 5 rokov, t.j. rečový procesor by sa vymieňal nie po 10 rokoch ale po 5 rokoch bez ohľadu na to, v akom je stave. V tejto veci Ministerstvo zdravotníctva SR nevie ovplyvniť, alebo nejakým spôsobom nemá možnosť z hľadiska platnej legislatívy, aby oslovilo výrobcov, aby ich navádzalo na to, aby vstúpili do kategorizácie. Tento krok musí spraviť výrobca sám. Čiže tu je priestor skôr pre pacientov, ako vyvinú tlak na výrobcu, alebo vyvinú tlak na výrobcu prostredníctvom ich občianskych združení, a preto sa výrobca rozhodne pre túto cieľovú skupinu a bude žiadať o úhradu z verejného zdravotného poistenia.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Skrátenie doby životnosti, ak správne pochopil, navrhuje hlavný odborník rezortu zdravotníctva, čo je možné aj bez iniciatívy výrobcu; uvedené následne p. Kernatsová aj potvrdila.

Jana Kernatsová, Ministerstvo zdravotníctva SR

Čo sa týka bateriek na prevádzku rečových procesorov a úhrady nákladov samotnými pacientmi počas celého roka, v tejto veci nevidí možnosť, ako by mohol byť rezort zdravotníctva nápomocný. Podľa jej názoru by sa mohli čerpať na to finančné prostriedky skôr zo sociálneho balíčka. A tu vidí možnosť finančnej pomoci pre týchto pacientov cez zákon rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, kde by sa dala využiť prípadne aj nejaká kompenzácia, napr. na opravu rečového procesora, alebo na nákup jeho súčastí a pod.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Podľa jeho názoru by sa uvedené malo riešiť skôr zo zdravotného poistenia.

Katarína Kluková, zástupkyňa skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím

Podotkla, že zdravotná poisťovňa síce zaplatí operáciu, ako aj rečový procesor; celé to vychádza na viac ako 30 000 €; ale nestotožňuje sa s názorom, prečo by prevádzka rečového procesora mala byť prenesená a hradená rezortom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Rečový procesor je majetkom zdravotnej poisťovne, ktorá ho hradí z právneho pohľadu. Ako analogický príklad uviedla, že by potom aj napr. pri elektrických vozíkoch boli hradené cez zdravotné poistenie a baterky by hradil rezort práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Čo sa týka skrátenia doby životnosti rečových procesorov; tu má k iniciatíve výrobcu informácie, že

výrobca podal už dvakrát žiadosť do kategorizačnej komisie, čo mu bolo zamietnuté bez akéhokoľvek vysvetlenia.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Navrhol, aby sa p. Kluková priamo listom obrátila na p. ministra zdravotníctva, ako aj na hlavného odborníka Ministerstva zdravotníctva SR pre otorinolaryngológiu - prof. MUDr. Milana Profanta, CSc., alebo na odborníka rezortu zdravotníctva SR v oblasti zaobchádzania s liekmi a so zdravotníckymi pomôckami.

Katarína Kluková, zástupkyňa skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím

Informovala, že je v kontakte s hlavným odborníkom rezortu zdravotníctva SR, ale inú možnosť nemajú; situácia je veľmi kritická, pretože keď má dieťa po dobu 10 rokov implantát a rečový procesor a po 10 rokoch má mať ten istý model, a to len z dôvodu, že systém kategorizácie na Slovensku je nastavený tak, že sa tam nedostanú nové modely a v okolitých krajinách sú k dispozícii; túto situáciu považuje za beznádejnú a nepotešujúcu.

Jana Kernatsová, Ministerstvo zdravotníctva SR

Uviedla, že pracuje konkrétne na problematike kategorizácie dietetických potravín a liekov a procesy sú veľmi podobné; presné podrobnosti nevie sprostredkovať, ale vie povedať z akého dôvodu je situácia taká. Keď nie je zdravotnícka pomôcka alebo zdravotnícka technológia zaradená do kategorizačného zoznamu, tak väčšinou je dôvodom, že nespĺňa kritériá na nákladovú efektívnosť, ktorú preukazujú v medicínsko-ekonomickom alebo farmako-ekonomickom rozbere, či už lieku alebo zdravotníckej pomôcky. V rozhodnutí, ktoré bolo vydané a zverejnené na portáli Ministerstva zdravotníctva SR musel byť určite napísaný dôvod, prečo zdravotnícka pomôcka nebola do zoznamu zaradená. Čiže nemohlo to byť bezdôvodné, a taktiež, keď tam bol uvedený dôvod, že sa nespĺnilo preukázanie nákladovej efektívnosti, tu je možnosť nakontaktovať sa, ak sa to týka špeciálneho zdravotníckeho materiálu na p. Kristínu Doležal, ktorá je tajomníčkou kategorizačnej komisie alebo na p. Petra Bartoša, ktorý vie usmerniť, čo sa má robiť v takomto prípade, alebo akým spôsobom a na koho sa obrátiť; kto vie pomôcť pri vypracovaní podkladov do kategorizačnej komisie tak, aby boli splnené všetky kritériá, ktoré sa v zákone žiadajú.

Katarína Kluková, zástupkyňa skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím

Podotkla, že informácie od výrobcov má iné, a to také, že Ministerstvo zdravotníctva SR nebolo ochotné spolupracovať a neposkytlo bližšie informácie. Každopádne pri tejto špecifickej skupine ľudí treba brať do úvahy, že rečové procesory sa nedajú medzi sebou zamieňať a že keď sa zamietnu žiadosti, doplácajú na to samotní pacienti, že nemajú k dispozícii 10 rokov v podstate žiadnu novú verziu rečového procesora. A zvlášť pri deťoch je naozaj veľmi dôležité, aby mali kvalitnú technológiu na spracovanie zvuku.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

V tejto veci nechce robiť „sudcu“ a nie je dobré aby sa na jednej strane štát nejakým spôsobom zbavoval zodpovednosti, že z nejakých dôvodov jednoducho odmietne kategorizovať takúto zdravotnícku pomôcku, ale na druhej strane je potrebné uviesť, že nemôžeme byť ani „rukojemníkom“ nejakej snahy výrobcu napr. za akúkoľvek cenu dostať svoj výrobok na trh. Čiže kontrola z hľadiska nákladovej efektívnosti je oprávneným nástrojom zo strany Ministerstva zdravotníctva SR, a preto navrhuje osloviť z úrovne tohto výboru buď p. ministra zdravotníctva Tomáša Druckera, alebo jedného zo štátnych tajomníkov rezortu.

Jana Kernatsová, Ministerstvo zdravotníctva SR

Informovala, že na rezorte zdravotníctva spadá táto problematika pod gesciu štátnej tajomníčky /pozn. v tom čase p. Andrei Kalavskej/. Prípadne sa dá priamo osloviť generálny riaditeľ Sekcie farmácie a liekovej politiky Matej Petrovič, ktorý je aj členom tohto výboru. Ministerstvo zdravotníctva SR pristupuje ku všetkým žiadostiam o zaradenie rovnako. To znamená, že sa nedá zo stanovených kritérií zľaviť, čiže aj keď ide o akúkoľvek zdravotnícku pomôcku, tak kritériá sú nastavené rovnako. Pokiaľ sa nespĺnia, zo zákona majú povinnosť takúto zdravotnícku pomôcku nezaradiť. Čiže nikto nemôže očakávať od rezortu zdravotníctva, že spraví nejaký nezákonný krok.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Uzavrel diskusiu so záverom, že je potrebné v tejto veci osloviť rezort zdravotníctva a pani Klukovú požiadal o zaslanie podkladu. Podotkol, že sa pokúsi urobiť všetko preto, aby sa riešil uvedený problém, teda nielen to, čo sa týka skrátenia životnosti rečových procesorov, ale predovšetkým uvedenie nových rečových procesorov na domáci trh.

Záver: Výbor vzal na vedomie podnet členky výboru, ktorá zastupuje skupinu osôb so sluchovým postihnutím, ktorých primárnou formou komunikácie je národný hovorený jazyk s využitím kompenzačných pomôcok. Podnet upozorňoval a žiadal nápravu vo veci nedostupnosti novej verzie rečového procesora ku kochleárnym implantátom od firmy Med-EL a výšky nákladov spojených s bežnou prevádzkou rečových procesorov, ktoré pacient s voprerovaným kochleárnym implantátom znáša (denná výmena batérií). Poukazoval tiež na neprimerane dlhú dobu na výmenu rečového procesora (10 rokov) a požadoval jej skrátenie na 5-7 rokov, čo je bežná doba v európskych krajinách. Podnet bude ďalej diskutovaný v koordinácii rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny a rezortu zdravotníctva.

d) Podnet člena výboru, ktorý zastupuje skupinu osôb s telesným postihnutím, ktorým navrhuje zmenu znenia aktuálne platných indikačných obmedzení pre úhradu elektrických vozíkov a polohovateľných postelí z verejného zdravotného poistenia.

Tibor Kőböl, zástupca skupiny organizácií osôb s telesným postihnutím

Uviedol, že ide o podobný problém ako pri predchádzajúcom bode programu, ale týka sa zdravotníckych pomôcok pre osoby s ťažkým telesným postihnutím, a to elektrických vozíkov. Situácia je totiž taká, že skupina osôb s telesným postihnutím pociťuje vyslovene diskrimináciu na základe zdravotného postihnutia v zmysle takom, že osobám s ľahším zdravotným postihnutím zdravotné poisťovne poskytujú vhodnú pomôcku, kým osobám s ťažkým zdravotným postihnutím tiež dávajú a poskytujú pomôcky, ale nie vhodné pre dané zdravotné postihnutie. Uviedol, že problém môže podrobnejšie vysvetliť, ale predovšetkým by sa chcel vyjadriť k písomnému stanovisku Ministerstva zdravotníctva SR a v rámci toho vysvetliť o čo ide.

Písomnú odpoveď z rezortu zdravotníctva považuje za nedostatočnú, ktorá z pohľadu praxe prakticky nič nerieši, keďže všetky postupy opísané vo vyjadrení rezortu zdravotníctva pravidelne skupina osôb s telesným postihnutím využíva; vrátane výnimky cez § 88 a v bežnom živote im to vôbec nepomáha. Zodpovednosť za tento stav podľa jeho názoru presúva rezort zdravotníctva na plecia výrobcov, distribútorov zdravotných pomôcok pomocou zdravotných poisťovní a zmyslom odpovede Ministerstva zdravotníctva SR v tejto veci bolo, že organizácie osôb so zdravotným postihnutím by v tejto veci mali tiež nejakو postupovať, ale prakticky stále ostávajú v rovnakom štádiu, že samotní poistenci sú „mimo hry“. Podľa jeho názoru podávaním podnetov nič nevyriešia; podávajú ich roky. Ako príklad uviedol, že v máji 2017 bol podaný list na Ministerstvo zdravotníctva SR, kde opisujú všetky

tieto problémy. Dodnes nemajú odpoveď a táto situácia sa opakuje niekoľko rokov. Nepotešuje ho fakt, že Ministerstvo zdravotníctva SR je v tejto situácii ako keby „mimo hry“ a necíti za tento stav žiadnu zodpovednosť; poukazuje iba na možnosti riešenia problému mimo rezortu ako subjektu. Zabúda sa pritom na nepopierateľnú úlohu vyplývajúcu z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, jednak ohľadom komunikácie so skupinou telesne postihnutých a aj ohľadom priamej zodpovednosti. Nechce dopodrobna problém rozvádzať, ale stačí sa pozrieť na článok 4 spomenutého dohovoru, kde sa jasne opisuje, ako sa majú veci týkajúce sa tejto skupiny riešiť. Priama zodpovednosť Ministerstva zdravotníctva SR vyplýva aj z článku 20 uvedeného dohovoru, kde zmluvné strany majú prijímať účinné opatrenia na zabezpečenie osobnej mobility, a to uľahčením prístupu osôb so zdravotným postihnutím ku kvalitným pomôckam na mobilitu a tieto pomôcky majú byť aj finančne dostupné. Za skupinu telesne postihnutých môže uviesť, že ľudia so zdravotným postihnutím, ako aj zástupcovia osôb so zdravotným postihnutím sú toho názoru, že podmienky poskytnutia zdravotníckych pomôcok nie sú absolútne zlučiteľné s praxou. Ministerstvo zdravotníctva SR funguje na základe úplne iného systému, ale z ich pohľadu je systém neefektívny a v konečnom dôsledku aj predražený, pretože nevhodné pomôcky ich nútia použiť finančne náročné liečebné postupy pri odstraňovaní problémov, ktoré zapríčiňujú napr. vznik dekubitov na základe nevhodnej pomôcky, deformity tela, dychová nedostatočnosť a pod. Považoval za vhodné uviesť aj dva príklady z reálneho života, a to, že pacientovi s „ALS“, resp. s Amyotrofickou laterálnou sklerózou nebol poskytnutý ani na odvolanie vhodný vozík, ale len základný funkčný typ; 42 - ročný muž; v čase žiadosti o elektrický vozík ešte vedel chodiť, momentálne je pacient s „PEG“ /pozn. - perkutánna endoskopická gastrostómia/; vôbec nekomunikuje a doteraz nedostal vhodný elektrický vozík prislúchajúci jeho diagnóze; má schválený základný funkčný typ, ktorý mu nijakým spôsobom nepomáha. Ako ďalší príklad uviedol, že v jednej rodine sú dvaja mladí muži s najťažšou formou svalovej dystrofie; ich zdravotný stav sa každú chvíľu môže zmeniť k najhoršiemu. Potrebovali maximálne prispôbené elektrické vozíky, pričom majú vážne deformity chrbtice, sú odkázaní vo všetkom na pomoc inej osoby a zdravotná poisťovňa im poskytla repasované vozíky, neprispôbené a neprispôsobiteľné ich zdravotnému stavu a týmto to považuje zdravotná poisťovňa za vyriešené. Zdôraznil, že podobných prípadov je veľmi veľa a bolo by už naozaj vhodné, aby sa Ministerstvo zdravotníctva SR začalo vážnejšie zaujímať o túto problematiku a hlavne by preto malo urobiť potrebné kroky. Napríklad aj umožnením členstva zástupcu osôb so zdravotným postihnutím v kategorizačnej komisii. Zdravotné poisťovne preplácajú zdravotnícke pomôcky iba na úrovni základného funkčného typu; ako príklad uviedol, keby sa napr. človeku s nádorovým ochorením poskytli základné liečebné postupy pre nezhubný nádor a tvrdilo sa, že mu postačuje takýto liečebný postup. Ospravedlnil sa za svoju rozhorčenosť, ale túto situáciu riešia už viac ako 5 rokov; Ministerstvo zdravotníctva SR ako keby odrážalo všetky ich iniciatívy a podnety a prakticky sa situácia iba zhoršuje.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Keďže sa jedná o podobný problém ako uviedla p. Kluková; v tejto veci je jednoducho významným faktorom pri rozhodovaní finančná náročnosť všetkých spomenutých zdravotníckych pomôcok a všetkých opatrení, a tak ako každý rezort, aj Ministerstvo zdravotníctva SR je neraz limitované tým, čo vie „nadizajnovat“ v rámci možností systému zdravotného poistenia; resp. v rámci finančných možností systému zdravotného poistenia. A keďže vie sám uviesť, aké ťažké je niekedy bojovať o peniaze a presadzovať nejaké riešenia, ktoré sú finančne náročné, tak nechce celý problém pridružovať Ministerstvu zdravotníctva SR. Na druhej strane rozumie aj tomu, čo hovorí p. Kőböl, keďže sa uvedený problém nedarí

riešiť niekoľko rokov. V tejto veci prisľúbil, že sa pokúsi dohodnúť stretnutie a rokovanie so štátnou tajomníčkou rezortu zdravotníctva.

Tibor Kőböl, zástupca skupiny organizácií osôb s telesným postihnutím

Informoval, že pracovných rokovaní v tejto veci bolo už niekoľko; jednoducho táto skupina zdravotne postihnutých musí nejakým spôsobom svoj problém riešiť, rozvádzať ho, pripomínať sa v danej veci; a bol by potešený, keby aj jednak zdravotné poisťovne, jednak Ministerstvo zdravotníctva SR pochopili, že v konečnom dôsledku tu nejde o nehospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami, pretože všetky pomôcky sú použiteľné aj 10 rokov, takže určite sa dajú prenášať aj medzi poistencami, takže to riešenie nemusí byť v konečnom dôsledku až tak finančne náročné.

Jana Kernatsová, Ministerstvo zdravotníctva SR

Zareagovala na podnet týkajúci sa spochybnenia činnosti a zdravotných poisťovní. Každý poistenec má právo podať podnet na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorá môže nejakým spôsobom preveriť aj činnosť zdravotných poisťovní. Totižto jedna vec je riešiť veci na Ministerstve zdravotníctva SR, ktoré má v kompetencii resp. v gescii vecné zákony, čiže vie nejakým spôsobom zmeniť legislatívu, ale nie zo dňa na deň; tento proces môže trvať dlhšiu dobu, napr. aj pol roka. Platcom stále zostáva zdravotná poisťovňa, ktorá je kľúčová. Zdravotná poisťovňa vie koľko má verejných prostriedkov, finančných prostriedkov a koľko z nich môže prerozdeliť a akým spôsobom. Takže je tu možnosť podať podnet na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou; kde z časti aj zdravotné poisťovne prehodnotia ich spôsob, ako prerozdeľujú peniaze. Rezort zdravotníctva má snahu veci riešiť, ale v prípade polohovateľných postelí a elektrických vozíkov nezaznamenali žiaden podnet od výrobcu, alebo žiadosť o zmenu znenia indikačných obmedzení, kde bolo žiadané o prehodnotenie mobility pacienta a tých podmienok, za akých by sa mal elektrický vozík, alebo elektrická posteľ tejto skupine zdravotne postihnutých indikovať. Ani zo strany hlavných odborníkov nezaregistrovali podnet, ktorý overovala aj u kolegov na rezorte, ktorí s touto problematikou robia dennodenne.

Tibor Kőböl, zástupca skupiny organizácií osôb s telesným postihnutím

Podnet v tejto veci od skupiny organizácií osôb s telesným postihnutím bol podaný. Uviedol, že priamo rokovali dokonca aj s členmi kategorizačnej komisie vo veci, že je nemysliteľné, aby poskytnutie elektrického vozíka a polohovateľnej postele sa navzájom vylučovali; to aby si pacienti vlastne museli vyberať, či chcú ležať alebo byť mobilní. Navrhol, že zašle štátnemu tajomníkovi Branislavovi Ondrušovi podnety, na základe ktorých by sa znovu začali rokovania s rezortom zdravotníctva a dosiahol sa nejaký výsledok v tejto veci.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Súhlasil s návrhom p. Kőbőla a taktiež vidí zmysel obrátiť sa aspoň v nejakých konkrétnych prípadoch na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorý by prehodnotil, či zdravotná poisťovňa nemala postupovať inak.

Záver: Výbor vzal na vedomie podnet člena výboru, ktorý zastupuje skupinu osôb s telesným postihnutím, ktorým navrhuje zmenu znenia aktuálne platných indikačných obmedzení pre úhradu elektrických vozíkov a polohovateľných postelí z verejného zdravotného poistenia. Podnet bude ďalej diskutovaný v koordinácii rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny a rezortu zdravotníctva

e) Podnet člena výboru, ktorý zastupuje skupinu osôb so zrakovým postihnutím vo veci činnosti pracovnej skupiny rezortu zdravotníctva pre zjednotenie posudkovej činnosti.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Citoval z odpovede Ministerstva zdravotníctva SR, ktoré uviedlo, že *predmetná problematika je v štádiu prebiehajúcich rokovaní v súvislosti s pripravovaným zákonom o dlhodobej starostlivosti, pričom závery z rokovaní budú známe v blízkej dobe. Z uvedeného dôvodu rezort zdravotníctva považuje za predčasné k tejto téme sa vyjadrovať.*

Milan Měchura, zástupca skupiny organizácií osôb so zrakovým postihnutím

Uviedol, že s odpoveďou rezortu zdravotníctva nie je spokojný. O informácii, že sa pripravuje jednotné posudzovanie zdravotného postihnutia vedel. Dozvedel sa o nej náhodou na rokovaní inej pracovnej skupiny, na ktorej bol informovaný, že sa pripravuje na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR, na Sekcii sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia, ktorá nakoniec vyplynula ako mylná informácia. Preto si dovoľil požiadať, či by mohli byť po približne polročnej až ročnej práci pracovnej skupiny rezortu zdravotníctva pre zjednotenie posudkovej činnosti oboznámení s ich výsledkami, výstupmi, závermi a zásadami. O činnosti tejto pracovnej skupiny v podstate nič nevedia a predpokladá, že na výbore nemusí hovoriť o tom, že posudzovanie zdravotného postihnutia, zdravotného stavu pre rôzne druhy postihnutia, sa ich to tiež ako občanov so zdravotným postihnutím relevantne dotýka. Nemajú vedomosť, kto je zastúpený v pracovnej skupine a kto zastupuje v pracovnej skupine záujmy organizácie občanov so zdravotným postihnutím.

Apeloval, že chce poukázať na dve veci, a to na veľký rozdiel medzi prístupom Ministerstva zdravotníctva SR a Ministerstva spravodlivosti SR. Ministerstvo spravodlivosti SR zriadilo pracovnú skupinu pre reformu opatrovníctva, oslovilo relevantné skupiny, prijalo ich do pracovnej skupiny na návrhy ich členov; pracovná skupina ich výsledky prezentuje; z Ministerstva zdravotníctva SR nemajú žiadne informácie.

Zároveň chcel poukázať na to, že vláda SR svojím uznesením č. 161 zo dňa 25. februára 2004 schválila Koncepciu sociálnej a dlhodobej starostlivosti a uložila ministrovi zdravotníctva predložiť legislatívny zámer zákona o sociálnej a dlhodobej starostlivosti. Vláda svojím uznesením č. 206 zo dňa 3. marca 2004 schválila presun pôsobnosti v oblasti ťažkého zdravotného postihnutia z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR na Ministerstvo zdravotníctva SR. Vďaka spolupráci s rezortom práce, sociálnych vecí a rodiny sa im v roku 2006 podarilo, aby presun pôsobnosti na rezort zdravotníctva v oblasti ťažkého zdravotného postihnutia bol zrušený. Je presvedčený, že keby Ministerstvo zdravotníctva SR už v tom období začalo spolupracovať s občianskymi združeniami, občanmi so zdravotným postihnutím hneď na začiatku, už v tom čase by si navzájom vyjasnili, čo je teda možné a prijateľné v rámci koncepcie sociálnej a dlhodobej starostlivosti pre občanov so zdravotným postihnutím a systém, resp. koncepcia sociálnej a dlhodobej starostlivosti by bola už osem rokov zriadená. Momentálne nevie vopred, čo z činnosti pracovnej skupiny rezortu zdravotníctva pre zjednotenie posudkovej činnosti vyjde, ale ak ich skupina organizácií osôb so zrakovým postihnutím nebude s niečím súhlasiť, tak sa opätovne proti tomu postaví. Možno bude systém zjednotenia posudkovej činnosti fungovať pozitívne. Domnieva sa, že to čo doteraz posudzovala Sociálna poisťovňa by malo zostať na jej posudzovaní a všetko ostatné by malo byť posudzované jedným pracovným miestom. Opätovne zdôraznil, že je nespokojný s vyjadrením, ktoré dostal z Ministerstva zdravotníctva SR a bude čakať na ich ďalšie vyjadrenie v tejto veci.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Uviedol, že pokiaľ ide o prípravu legislatívnych zmien na rezorte práce, tak všetko má svoju postupnosť, svoj systém a pri tvorbe legislatívnych návrhov sa on sám vopred oboznamuje s názorom svojich kolegov, s ktorými vedie diskusiu a ak sa zhodnú, že ide o ich základnú predstavu, tak oslovia ďalších partnerov, ktorým prednesú legislatívny návrh za rezort. Externý partner má právo na to, aby mu bol povedaný názor rezortu istého ministerstva, nie názor jednotlivých pracovníkov ministerstva. V spomenutej pracovnej skupine Ministerstva zdravotníctva SR, kde sa teda formuje nie len názor ministerstva sa najskôr skúsi nájsť zhoda na úrovni ministerstiev, a potom sa o nich diskutuje s mimovládnymi subjektmi. Čiže za svoj rezort môže povedať, že určite si nevie predstaviť, že by bol predostretý legislatívny návrh, s ktorým by bol zásadný nesúhlas. Keďže ide o problematiku, ktorá sa bytostne dotýka osôb so zdravotným postihnutím, tak si ani nevie predstaviť, že by sa pokračovalo ďalej s legislatívnym návrhom bez toho, aby prešiel týmto výborom. Ako príklad uviedol, že aj keď sa pripravovala novela zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorá časovo trvala asi rok, tak bola tiež zriadená pracovná skupina, v rámci ktorej sa predostrela predstava návrhu zákona, ktorá sa následne okresávala, menila a dohadovala s ministerskými partnermi, s mimovládnymi organizáciami, vrátane samospráv, ako aj finálne znenie tohto zákona; následne keď išiel návrh zákona do medzirezortného pripomienkového konania, tak sa vopred vedelo, že síce nie každý je s ním spokojný na 100%, ale išlo o kompromis, ktorý je realizovateľný. Ubezpečil, že sa nemôže stať, že by rezort jednoducho presadil v parlamente niečo, s čím by partner, či už mimovládne organizácie alebo iné organizácie zásadne nesúhlasili, ani bez toho, aby mali možnosť k týmto veciam sa vyjadriť a nebol vypočutý ich názor skôr než sa dá návrh do legislatívneho procesu.

Jana Kernatsová, Ministerstvo zdravotníctva SR

Uviedla, že sa stotožňuje s pripomienkou štátneho tajomníka Branislava Ondruša ako aj p. Milana Měchuru. Snahou Ministerstva zdravotníctva SR je viacej rozpracovať lekársku posudkovú činnosť v tom zmysle, že by chceli v nej implementovať medzinárodné kritériá „Disability and Health – ICF“ „Medzinárodnej klasifikácie funkčnej schopnosti, dizability a zdravia – ICF“, resp. posudzovanie funkčnosti, dizability a zdravotného stavu pacientov, a taktiež by chceli uplatniť aj nový vzdelanostný koncept, ktorý musí byť rozpracovaný s koncepciou posudkovej činnosti ako takej, ako špecializačného odboru.

Je viacej tém, ktoré si chcú v rámci ich rezortu nejakým spôsobom ujasniť aj s riaditeľom doc. MUDr. Jozefom Šuvadom, PhD., MPH, z odboru štandardných preventívnych, diagnostických a terapeutických postupov, ktorý je gestorom tejto pracovnej skupiny. Tiež je vítaná možnosť zapojenia sa a akéhokoľvek konštruktívneho podnetu od skupiny organizácií osôb so zrakovým postihnutím, ako aj inej skupiny, ktorých sa to dotýka a pokiaľ zašlú svoje kontaktné údaje, tak budú prizvaní aj na rokovania do pracovných skupín.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Navrhol, aby sa rezortu zdravotníctva zaslali kontaktné údaje členov a členiek výboru komory za mimovládne organizácie. Ako zastupujúci predsedu výboru tiež nástoží na tom, aby sa návrh pripravovaného zákona o posudkovej činnosti prerokoval na pôde výboru a preto privítal, že budú spomenutí zástupcovia prizývaní do pracovných skupín, keďže na zasadnutí prejavili záujem zapojiť sa do činnosti uvedenej pracovnej skupiny a jej sub-komisií.

Záver: Výbor na podnet člena výboru, ktorý zastupuje skupinu osôb so zrakovým postihnutím vzal na vedomie informáciu o činnosti pracovnej skupiny rezortu zdravotníctva

pre zjednotenie posudkovej činnosti. Členovia a členky komory za mimovládne organizácie prejavili záujem zapojiť sa do činnosti uvedenej pracovnej skupiny a jej sub-komisii. Výbor tiež prejavil záujem o zapojenie sa do legislatívneho procesu a prerokovanie návrhu pripravovaného zákona o posudkovej činnosti na pôde výboru.

Poznámka: v diskusii v bode Rôzne nasledoval po bode e), najprv bod g), až následne bod f) a bod h).

g) Podnet člena výboru, ktorý zastupuje skupinu osôb so zrakovým postihnutím vo veci postupu úradov pri poskytovaní príspevku na činnosť pracovného asistenta podľa ustanovenia § 59 zákona o službách zamestnanosti a pri poskytovaní príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránených dielni alebo chránených pracovísk ustanovenia § 60 zákona o službách zamestnanosti

Milan Měchura, zástupca skupiny organizácií osôb so zrakovým postihnutím

Vysvetlil, že podnetom na zaradenie tejto problematiky do bodu rôzne programu boli informácie z úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré informovali, že podľa ustanovenia § 60 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“) nebude možné v rámci úhrady niektorých nákladov uhrádzať náklady na dovolenku ako oprávnené mzdové náklady pre občanov so zdravotným postihnutím. Druhou skutočnosťou bola správa, podľa ktorej v rámci pripomienkovania návrhu zákona o sociálnej ekonomike a sociálnom podnikaní bola navrhnutá zmena ustanovenia § 60 zákona o službách zamestnanosti. Následne poďakoval zástupcom Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny za vyčerpávajúce a hlavne vysvetľujúce stanovisko k celému problému. Uvítal by, ak by bolo predmetné stanovisko poskytnuté i ďalším členom výboru zastupujúcich záujmy osôb so zdravotným postihnutím, nakoľko v ňom prehľadne rozdelili § 59 a § 60 a vysvetlili, že podľa § 59 zákona o službách zamestnanosti je príspevok dávany na celkovú cenu práce pracovného asistenta a je možné ho použiť i na úhradu nákladov na náhradu mzdy za počas dovolenky, čo ale zatiaľ podľa § 60 zákona o službách zamestnanosti nie je možné.

Ďalej prítomných informoval, že združenie COOP v tejto veci v priebehu júla a augusta 2017 intenzívne komunikovalo s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny ako aj s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR, čoho výsledkom mal byť práve pozmeňujúci návrh, akým je aj uplatnená pripomienka k návrhu zákona o sociálnej ekonomike a sociálnom podnikaní, ktorú už spomínal, (následne ktorou by sa vykonali aj úpravy v zákone o službách zamestnanosti). Uviedol, že nemá vedomosť, či rezort práce predmetnú pripomienku môže alebo nemôže akceptovať. Dodal, že pokiaľ má vedomosť, výsledné znenie zákona po zapracovaní pripomienok aj v rámci rozporových konaní by malo byť známe približne v polovici decembra 2017 v čase, keď by mal byť materiál predmetom rokovania Hospodárskej a sociálnej rady.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Zareagoval, že bol prekvapený, že ešte stále existuje rozdielna prax v aplikácii. Uviedol, že si pamätá, že túto problematiku osobne riešil s odborom politiky trhu práce na tunajšom rezorte. Dodal, že sa oboznámi s tým, akým spôsobom sa pristúpilo k pripomienke združenia COOP, zástupcovia ktorého boli pozvaní na rozporové konanie. Následne prítomných informoval, že legislatívny Návrh zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa bude doručovať Hospodárskej sociálnej rade dňa 1. decembra 2017, nakoľko sa posunulo pôvodne plánované zasadanie Hospodárskej sociálnej rady z 18. na 11. decembra 2017. Dodal, že požiada kolegov, aby poslali pánovi Měchurovi predmetný novelizačný článok návrhu zákona, aby sa mohol oboznámiť s návrhom jeho znenia.

Milan Měchura, zástupca skupiny organizácií osôb so zrakovým postihnutím

Podakoval štátnemu tajomníkovi za iniciatívu a zareagoval, že si na základe tejto informácie zo Slov-Lexu stiahne nové znenie a oboznámi sa s tým, čo bolo do návrhu zapracované.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Zareagoval, že aj napriek tomu môže zabezpečiť, aby bol novelizačný článok pánovi Měchurovi zaslaný osobitne.

Stefi Nováková, zástupkyňa skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím

V reakcii na informáciu z výskumu, ktorú uviedla p. Darina Ondrušová a ktorá okrem iného konštatovala, že ľudia so zdravotným postihnutím sú ekonomicky neaktívni, uviedla príklad situácie ľudí s mentálnym postihnutím, ktorí sú ekonomicky aktívni, pracujú, ale sú ohrození v tejto situácii tým, že sa presunú do sféry neaktívnych. Paragraf 60 spomenutého zákona používajú momentálne na mzdy zamestnancov s postihnutím a na ich odvody; ide o „Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov“, ale vo veľkej miere ho používajú iba na mzdy. V chránenej dielni je zamestnaných 17 zamestnancov s mentálnym postihnutím. Ich celková cena práce je 17 973 € za jeden kvartál, resp. prvý kvartál tohto roka. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny k ich žiadosti refundačne vráti 9 987 €, čo je zhruba 55 % objemu tejto žiadosti. Čiže pre prevádzkovateľa chránenej dielne zostáva 45 %, čo je zhruba 7 985 € za jeden kvartál, ktorý musí sám pre ľudí s mentálnym postihnutím doplniť. Veľmi podobné čísla sú aj v ostatných kvartáloch. Približná suma za rok predstavuje asi 33 000 €, ktorú potrebujú získať len na mzdy a odvody pre zamestnancov s mentálnym postihnutím z iných zdrojov. Podobne v takýchto číslach to vykazujú aj iné chránené dielne, ktoré zamestnávajú ľudí s mentálnym postihnutím, pretože sa s nimi stretávajú a majú od nich informácie a myslí si, že aj osoby s iným zdravotným postihnutím sú na tom dosť podobne. Cez § 60 zákona o službách zamestnanosti si vlastne neuplatňujú žiadne iné náklady na prevádzku, pretože im nepokryje zďaleka ani mzdy, ako už spomenula v číslach. Čiže plus všetky ostatné náklady, energie, nájom, materiál a iné sú vlastne ďalšie náklady, ktoré si musí prevádzkovateľ niekde zaobstaráť. Mnohé z týchto chránených dielní sú už dlho na trhu práce, nie sú začiatočníci a vedia používať mnohé iné zdroje, nie iba zdroje verejné. Realizácia udržania chránenej dielne v prevádzke je stále náročnejšou. Argumenty tejto skupiny ľudí sú všeobecne známe, no zároveň jej nedá, aby ich nespomenula.

Občania s mentálnym postihnutím majú na voľnom trhu práce veľmi malú šancu sa zamestnať, a preto pracujú najmä v chránenej dielni, ak vôbec pracujú. Žiadna chránená dielňa pre túto cieľovú skupinu sa nemôže samofinancovať. Ide tu o prácu a nie terapiu, pretože ich výrobky a služby o tom samé hovoria, nejde tu o nejaký „tanierik z hliny“, ktorý je arteterapiou. Zamestnanci s mentálnym postihnutím majú prácu a mzdu, čiže sú kúpyschopní a peniaze, ktoré zarobia opäť vrátia do obehu. Zamestnávateľ platí za nich odvody a tiež prispievajú do systému. Nejde o pasívnych poberateľov sociálnych dávok; ich rodičia môžu taktiež pracovať a nie sú poberatelia sociálnych dávok, ako napríklad opatrovatelia. Štát podporuje formou oslobodenia od dane a inými benefitmi aj firmy, alebo pracovné miesta pre zdravých zamestnancov, čiže logicky to preto očakávajú aj pre ich cieľovú skupinu. Finančné zdroje z iných zdrojov, ako nie z verejných sú stále viac obmedzované a príjemcov 2 % z dane je stále väčšie množstvo. Bežné grantové a projektové zdroje, ktoré sa kedysi používali boli použité niekde inde a problémom je stále ťažšie nájsť tento balík peňazí na doplnenie tak, ako sa to robilo kedysi po celé roky. Toho času je za posledné roky najnižšia miera nezamestnanosti a tiež stúpa HDP, ako aj ekonomické ukazovatele v krajine. Preto vidia možnosť riešenia nepriaznivej situácie aj pre ich cieľovú

skupinu. Štát síce vynakladá z verejných zdrojov financie na prevádzku chránených dielní, ale určite je to menej, ako keby táto skupina ľudí nepracovala, keby bola pasívna.. Kvalita ich života ako pracujúcich je neporovnateľná s tým, keby boli nepracujúcimi, užívateľmi sociálnych služieb napr. niekde v dennom stacionári, kde by ich úroveň, ich životné tempo išlo určite prudko dole.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Vzhľadom na to, že zasadnutie výboru trvá už štyri hodiny nebude možné na jeho rokovaní otvoriť diskusiu o chránených dielňach, ale rezort práce, sociálnych vecí a rodiny ju otvorí onedlho; a to práve v súvislosti s návrhom zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pevne verí, že do niekoľkých rokov sa dostanú chránené dielne z časti z pôsobnosti zákona o službách zamestnanosti, lebo jeho novela prináša práve nové ako keby podporné mechanizmy pre tzv. “sociálne podniky pracovnej integrácie“; /pozn. - európsky názov typu sociálneho podnikania/. Chránené dielne sú všade v Európe používané ako učebnicový príklad integračného sociálneho podniku. V anglickom jazyku sa nazývajú „Work Integration Social Enterprise“. Takže cieľom je vlastne urobiť z nich aj na Slovensku, tak ako je to všade v modernom svete, súčasť sociálnej ekonomiky a sociálneho podnikania. Rozumie aj tomu, že problém, ktorý identifikovala p. Stefi Nováková spočíva v tom, že podpora štátu v podobe financovania prevádzky chránených dielní je jednoducho nízka. Ak sa postúpi s návrhom zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov ďalej, tak verí, že sa urobí krok presne k tomu, čo bolo spomenuté, že tam budú ďalšie podoby zvýhodňovania alebo finančnej, ale aj nefinančnej podpory sociálnych podnikov, špecificky integračných sociálnych podnikov. Verí, že to bude krok k tomu, aby sa zamestnávanie ľudí so zdravotným postihnutím posunulo výraznejšie dopredu.

Stefi Nováková, zástupkyňa skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím

Situácia pre mnohé chránené dielne je naozaj veľmi kritická, a preto zdôrazňuje aj za svojich kolegov, že ďalej takto nedokážu existovať. Bolo prisľúbené, že návrh zákona, ktorý spomenul p. štátny tajomník Branislav Ondruš bude účinný od januára 2018. Nevie presne povedať, či do platnosti zákona sa budú chránené dielne schopné udržať. Každý mesiac majú problém so zaplatením balíka odvodov; momentálnu situáciu vidia ako neriešiteľnú. Prácu s chránenými dielňami robí 20 rokov, no vzhľadom na nepriaznivú situáciu nevie povedať, či bude možné v nej za takýchto podmienok pokračovať.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Rešpektuje osobnú skúsenosť p. Stefi Novákovovej, ale keď očakáva odpoveď, že od januára 2018 sa na chránené dielne zvýšia príspevky, tak túto skutočnosť nemôže momentálne potvrdiť.

František Brezovský, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Poznamenal na margo problému so mzdou v § 60 zákona o službách zamestnanosti; resp. ide o § 60, ods. 2, písm. f citovaného zákona (*pozn. citované zo zákona; náklady na úhradu mzdy a preddavku na poistné na povinné verejné zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, platených zamestnávateľom za zamestnancov, ktorí sú občanmi so zdravotným postihnutím*), kde je vlastne uvedené, že oprávnené náklady sú náklady na úhradu mzdy. Ak by tam bolo uvedené znenie „*mzdových nákladov*“; v tomto prípade by to bolo pokryté tak, že by sa tam vošli aj náhrady príjmu, resp. náhrady mzdy počas dovoleniek za prestoje napr. na strane zamestnávateľa. Do návrhu zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene

a doplnení niektorých zákonov sa dala formulácia, že sa bude jednať o príspevok na celkovú cenu práce zamestnanca.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Vyjadril, že ho veľmi mrzí a jednoducho v tejto chvíli nevie dať odpoveď, že by sa napr. od januára 2018 zvýšila finančná podpora chránených dielní; bohužiaľ nie sú na to naplánované finančné prostriedky. Taktiež nemá informáciu o tom, že by chránené dielne zanikali a nemá ani vedomosť, že by postrehol za posledné obdobie podnet na zvýšenie týchto príspevkov. Pozornosť bola sústredená v tejto oblasti skôr na systémové riešenia. Účinnosť nového zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch sa predpokladá od apríla 2018. Vyjadril sa, že v tejto chvíli môže celkom s uspokojením povedať, že je v ňom zakomponované to, čo bolo cieľom; a to nové podporné mechanizmy, nové finančné nástroje, ktoré budú zakomponované aj do zákona o službách zamestnanosti ako nové príspevky; ale bohužiaľ tento proces, aby bol vybojovaný a presadený, trval dlhšiu dobu.

Záver: Výbor na podnet člena výboru, ktorý zastupuje skupinu osôb so zrakovým postihnutím výbor vzal na vedomie informáciu zástupcov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny vo veci postupu úradov pri poskytovaní príspevku na činnosť pracovného asistenta podľa ustanovenia § 59 zákona o službách zamestnanosti a pri poskytovaní príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránených dielni alebo chránených pracovísk ustanovenia § 60 zákona o službách zamestnanosti.

f) Podnet člena výboru, ktorý zastupuje skupinu osôb s telesným postihnutím vo veci úprav osobných motorových vozidiel pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorým namieta nejednotnosť postupu vecne príslušných orgánov a potrebu jednotného usmernenia zo strany rezortu dopravy a výstavby.

Tibor Kőböl, zástupca skupiny organizácií osôb s telesným postihnutím

Vysvetlil, že ide o problematiku prestavby motorových vozidiel, ktoré slúžia pre osoby so zdravotným postihnutím, kedy za predchádzajúce obdobie bolo trendom upravovať riadenie motorových vozidiel. Za posledných 5 rokov sa čoraz väčšmi stáva, že osoby so zdravotným postihnutím chcú byť prepravované v motorových vozidlách bez toho, aby presadali na svojich vozíkoch; či už elektrických, alebo mechanických. Tým je prestavba osobných motorových vozidiel veľmi náročná a zapisovanie takejto prestavby do technického preukazu a jeho schvaľovanie cez Ministerstva dopravy a výstavby SR tiež je veľmi problematické. Informoval, že za predchádzajúce dva dni od zasadnutia výboru došlo k dohode, že Spoločný sekretariát výborov sprostredkuje stretnutie so zástupcami Ministerstva dopravy a výstavby SR, na ktorom sa dohodne systém, kedy jednak spomenuté prestavby budú mať jednoduchší postup; vyrieši sa metodika, ako v tomto prípade postupovať a myslí si, že ide o pozitívny začiatok riešenia tejto veci, keďže sa naozaj ukázalo, že tento problém prerástol už do takých rozmerov, že viaceré motorové vozidlá jazdia na našich cestách bez schválenia.

Denisa Husárová, Ministerstvo dopravy a výstavby SR

Informovala, že na zasadnutí výboru zastupuje p. štátneho tajomníka Petra Ďurčeka a preto tlmočí stanovisko za vecne príslušnú sekciu cestnej dopravy a pozemných komunikácií, ktorá nevidí žiadne prekážky v tom, aby sa ďalej pokračovalo v iniciatíve, ktorá pochádza z roku 2015; konkrétne myslí, že aj p. Kőböl si spomína na stretnutie s vedúcim oddelenia schvaľovania vozidiel p. Jozefom Moravčíkom, ktorý tiež súhlasí so stretnutím, ktoré by sa malo zorganizovať na pôde Spoločného sekretariátu výborov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Zároveň podotkla, že by chceli požiadať p. Kőböla o spísanie jednotlivých

prípadov zlej praxe, problémov, týkajúcich sa úprav, prístupu okresných úradov, alebo výšky správnych poplatkov, aby vedeli ako postupovať pri vypracovávaní metodiky. Metodika by bola následne uverejnená na stránkach a zaslaná okresným úradom.

Tibor Kőböl, zástupca skupiny organizácií osôb s telesným postihnutím

Uviedol, že modelové prípady pripraví a zašle.

Denisa Husárová, Ministerstvo dopravy a výstavby SR

Podakovala p. Kőbőlovi a pokiaľ má správnu informáciu, jediná prekážka sa vyskytla len „v ceste“ k vypracovaniu spomenutej metodiky. Takže ak nie je iný problém, rezort dopravy a výstavby je pripravený spolupracovať a radi dokončia tento zámer.

Tibor Kőböl, zástupca skupiny organizácií osôb s telesným postihnutím

Uviedol, že si pamätá na rokovanie; a v tom čase prebehla istá e-mailová komunikácia a asi práve v tejto e-mailovej komunikácii došlo k nejakej prekážke. Za podstatné považuje, že sa vec bude riešiť.

Branislav Ondruš, štátny tajomník, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Podakoval za informácie p. Husárovej aj p. Kőbőlovi, ktorého zároveň požiadal, aby zaslal spomenuté modelové situácie a Spoločný sekretariát výborov zorganizuje pracovné stretnutie v tejto veci.

Záver: Výbor vzal na vedomie podnet člena výboru, ktorý zastupuje skupinu osôb s telesným postihnutím vo veci úprav osobných motorových vozidiel pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorým namieta nejednotnosť postupu vecne príslušných orgánov a potrebu jednotného usmernenia zo strany rezortu dopravy a výstavby. Vec bude koordinovaná z úrovne sekretariátu výboru, ktorý iniciuje osobné stretnutie dotknutých strán s cieľom návrhu riešenia.

h) Zásadná pripomienka Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím – NROZP týkajúca sa prístupnosti webových sídiel vysokých škôl a súkromných a cirkevných škôl a zariadení, ktorú NROZP uplatnila v rámci medzirezortného pripomienkového konania k návrhu zákona o výkone správy v oblasti informačných technológií (LP/2017/137).

Branislav Mamojka, predseda Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným

Informoval, že sa pripravuje návrh zákona o výkone správy v oblasti informačných technológií (LP/2017/734), kde sa znovu definujú povinné osoby, ktoré sú povinné dodržiavať určité pravidlá prístupnosti webových sídiel. A medzi týmito povinnými osobami, ktoré majú dodržiavať tieto povinnosti, sa znovu nevyskytujú vysoké školy, súkromné a cirkevné školy a zariadenia. Povinnými osobami sú len inštitúcie zriaďované verejnou správou, tzn. napríklad materská škola zriadená obcou. Naopak vysoká škola, ktorá je súkromná sa tam nevyskytuje. Taktiež stredné školy, pokiaľ sú štátne, tzn. zriadené verejnou správou, tak túto povinnosť majú, ale súkromné stredné školy a cirkevné školy nie sú povinné poskytovať prístupnosť webových sídiel. Takýmto spôsobom im to bolo vysvetlené aj z Ministerstva financií SR, ktoré bolo gestom tejto veci pred niekoľkými rokmi. Problém spočíva v tom, že v súčasnosti sa už na školách nedá študovať bez prístupu na webové sídlo školy, kde sú všetky testy, hodnotenia, komunikácia so študentmi a pod. Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov jednoznačne hovorí, že škola

je povinná zabezpečiť prístupnosť akademického prostredia, teda aj elektronického prostredia tak, aby mohol študent pracovať samostatne. A preto požiadali, aby v návrhu zákona o výkone správy v oblasti informačných technológií (LP/2017/734), ktorý sa pripravuje, boli do tejto povinnosti zaradené vysoké školy, ako aj stredné školy - súkromné aj cirkevné. Uviedol, že sa im dostala informácia, že z Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu sa s týmto výberom škôl a zariadení neráta; že ide o osvedčený výber alebo okruh povinných osôb; s čím sa nestotožňuje a nesúhlasí. Zdôraznil, že túto pripomienku dávali už viac krát, v roku 2013 a aj keď sa pripravovala novela zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorá nebola akceptovaná. Považuje to za diskrimináciu, pretože študent školy, ktorá by mala byť povinná sprístupniť webové sídlo, má mať k dispozícii všetko na základe platnej legislatívy a medzinárodných dohôd. Študent, ktorý študuje na súkromnej škole, na vysokej škole alebo cirkevnej škole takéto právo nemá. Ide o evidentnú diskrimináciu, a preto navrhli, aby sa tento problém doriešil, odstránil a mali túto povinnosť aj hore spomenuté školy.

Janka Divincová, riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov

Doplnila informáciu, že zrejme medzi riadkami odznieva informácia, že Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu nechce akceptovať pripomienku NROZP, ak deklaruje, že výber sa osvedčil v minulosti; úrad ale zároveň hovorí aj to, že aktuálne predložený návrh v medzirezortnom pripomienkovom konaní ešte analyzuje a bude kontaktovať v tejto veci aj Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Takže z úrovne sekretariátu výboru bola odpoveď Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu v záujme urýchlenia veci obratom komunikovaná aj členovi výboru, ktorý zastupuje rezort školstva. Spoločný sekretariát výborov do zasadnutia výboru neobdržal spätnú väzbu k tejto informácii, takže nevie informovať, ako v tejto veci prebieha ďalšia komunikácia.

Jarmila Chudá, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Informovala, že je na zasadnutí výboru poverená zastupovať generálneho riaditeľa sekcie regionálneho školstva Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR p. Mariana Galana. Uvedenú informáciu obdržali 28. novembra 2017, obratom oslovili vecne príslušné sekcie, t.j. sekciu vysokých škôl, sekciu informatizácie na účel vypracovania stanoviska k tejto pripomienke a z úrovne sekcie regionálneho školstva môže konštatovať, že uvedený návrh Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím samozrejme podporujú. Musia sa k nemu ešte vyjadriť ostatné spomenuté sekcie a tiež čakajú aj na oficiálnu požiadavku z Úradu podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu.

Záver: Výbor prerokoval zásadnú pripomienku Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím – NROZP týkajúcu sa prístupnosti webových sídiel vysokých škôl a súkromných a cirkevných škôl a zariadení, ktorú NROZP uplatnila v rámci medzirezortného pripomienkového konania k návrhu zákona o výkone správy v oblasti informačných technológií (LP/2017/734). Výbor sa oboznámil s písomným stanoviskom Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu a na rokovaní prezentovaným stanoviskom rezortu školstva, vedy, výskumu a športu. Vzhľadom na stav legislatívneho konania (vyhodnocovanie medzirezortného pripomienkového konania) bude vec ďalej sledovaná z úrovne sekretariátu výborov.

Zapísala:

Andrea Hantabalová v.r., Spoločný sekretariát výborov

Za správnosť:

Janka Divincová v.r., riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov

Schválil:

Branislav Ondruš v.r., štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
predsedajúci